

ประโยชน์แท้แก่มหาชน

เพื่อ

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

> สนองพระราชดำริโดย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (อพ.สธ.–จฬ)

จัดพิมพ์เผยแพร่ เพื่อประโยชน์แท้แก่มหาชน

สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย

การใช้งาน GPS ESSENTIALS และ Google Earth Pro ในการทำข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พงษ์ชัย ดำรงโรจน์วัฒนา

การใช**้งาน GPS Essentials และ Google Earth Pro** ในการทำข[้]อมูลทรัพยากรธรรมชาติ

ผู้แต่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ชัย ดำรงโรจน์วัฒนา

ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เจ้าของลิขสิทธิ์และจัดพิมพ์โดย โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สนองพระราชดำริโดย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (อพ.สธ.-จฬ.) ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กทม.

ISBN : 978-616-407-815-4 พิมพ์ครั้งที่ 1 จำนวน 1000 เล่ม ปีที่พิมพ์ มกราคม 2566

ปกและรูปเล่ม กฤษฎา คทาวุธพูนพันธ์ ฐิติมน แช่เตียว

พิมพ์ที่ บริษัท สิรบุตรการพิมพ์ จำกัด กทม.

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ ผู้ต้องการทำซ้ำ หรือคัดลอกส่วนใดส่วนหนึ่งไปดัดแปลง เผยแพร่ ทั้งรูปแบบเอกสารหรือเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ จักกระทำมิได้หากมิได้รับอนุญาตจากเจ้าของและผู้แต่งอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร

การใช้งาน GPS Essentials และ Google Earth Pro ในการทำข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติ

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ชัย ดำรงโรจน์วัฒนา

ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จัดพิมพ์โดย

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สนองพระราชดำริโดย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (อพ.สธ.-จฬ.)

สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย ห้ามมิให้เผยแพร่ คัดลอก ลอกเลียน ส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้โดยมิได้รับอนุญาตอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ล้นเกล้ารัชกาลที่ 9 ภาพที่พสกนิกรชาวไทยเห็นจนคุ้นตา คือภาพที่ ทรงกล้องถ่ายรูป มีแผนที่และดินสอในพระหัตถ์อยู่เสมอในทุกครั้งที่ทรงงาน ตามถิ่นทุรกันดารต่าง ๆ การเสด็จพระราชดำเนินลงพื้นที่เพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ ของพสกนิกรนั้น เราจะเห็นภาพที่พระองค์ทรงงานโดยสอบถามชาวบ้าน คนในพื้นที่ ลงพื้นที่จริง เก็บข้อมูลสู่การพัฒนาพื้นที่ จนสามารถบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ยกระดับ ความเป็นอยู่ให้แก่พสกนิกรของพระองค์ได้อย่างแท้จริง

แม้เวลาจะเปลี่ยนไป ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีจะเปลี่ยนให้แผนที่กระดาษ มาเป็นแผนที่ดิจิทัล เป็นแผนที่ระบบออนไลน์ที่ใช้งานง่าย พกได้แม้ในโทรศัพท์ สมาร์ทโฟน แต่ก็ไม่ได้ลดคุณค่าแห่งพระมหากรุณาธิคุณในการทรงงานที่ผ่านมา

คำนิยม

เพราะทั้งแผนที่และดินสอในพระหัตถ์ กลายมาเป็นโครงการในพระราชดำริน้อยใหญ่ ที่ผลิดอกออกผลเป็นความเจริญในทุกที่ที่ย่ำพระบาทไปจนถึงทุกวันนี้ โดยพระบาท สมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ สืบสานพระราชปณิธานในพระบรมชนกนารถ "สืบสาน รักษา ต่อยอด" เพื่อยังประโยชน์ ให้แก่มหาชนชาวไทยทุกหมู่เหล่า

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพ-รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อพ.สธ. เป็นอีกหนึ่งโครงการ ที่สมเด็จพระกนิษฐา ธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสืบสานพระราช ปณิธานของทั้งสองพระองค์ ในการอนุรักษ์ปกปักทรัพยากรและความหลากหลายทาง ชีวภาพของประเทศ โดยมีมหาวิทยาลัยทั่วประเทศสนองพระราชดำริ ศึกษา ทรัพยากรธรรมชาติ จากยอดเขาถึงใต้ทะเลเพื่อเป็นองค์ความรู้ จัดเก็บ วิเคราะห์และ สังเคราะห์เป็นองค์ความรู้และวัตกรรม ตลอดจนถ่ายทอดให้แก่อนุชนรุ่นหลัง ให้เกิด "ประโยชน์แท้แก่มหาชน" ตลอดไป

หนังสือเล่มนี้ เป็นผลงานที่คณาจารย์ สนองพระราชดำริโดยจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย อพ.สธ.-จฬ. จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ที่มี ตลอดจนความรู้ที่ได้ จากการปฏิบัติงานสนองพระราชดำริฯ ให้กับเยาวชน ประชาชนในรูปแบบหนังสือ ที่ใช้ ประโยชน์ในการเพิ่มพูนความรู้หรือเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อลงพื้นที่เก็บข้อมูล ที่ปัจจุบัน ข้อมูลทาง GPS หรือ Global Positioning System เป็นข้อมูลระบุตำแหน่งนั้นมีความสำคัญ อย่างยิ่งในการอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรของประเทศ

เหนือสิ่งอื่นใด หนังสือฉบับนี้จะเป็นสิ่งยืนยันในพระมหากรุณาธิคุณในล้นเกล้า รัชกาลที่ 9 ที่ทรงมีพระราชดำริริเริ่มการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ สืบสาน พระราชปณิธาณโดยพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่จะให้พสกนิกรชาวไทยมีความร่มเย็นเป็นสุขใต้ร่มพระบารมี

> รองศาสตราจารย์ ผุสตี ปริยานนท์ ที่ปรึกษาโครงการ อพ.สธ.-จฬ.

คำนำ

การจัดเก็บข้อมูลพิกัด (coordinate) หรือตำแหน่ง (location) ของทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งกายภาพ ชีวภาพ ภูมิปัญญา และวัฒนธรรม ตลอดจนการแสดงผลบนแผนที่ ทำให้ทราบว่า ทรัพยากรต่าง ๆ ที่ศึกษาตั้งอยู่บริเวณใด มีจำนวนมากน้อย เพียงใด ซึ่งมีความสำคัญต่อการหาแนวทางการอนุรักษ์และ วางแผนจัดการทรัพยากรเป็นอย่างยิ่ง

ปัจจุบันมีแอปพลิเคชัน และโปรแกรมต่าง ๆ สำหรับ ทำงานด้านนี้เป็นจำนวนมาก หนังสือเล่มนี้จึงได้นำเสนอการใช้ งานแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ใช้ระบบปฏิบัติการ แอนดรอยด์ (android) ที่มีชื่อว่า GPS Essentials และโปรแกรม Google Earth Pro ซึ่งใช้สำหรับดูและสร้างแผนที่เบื้องด้น ทั้ง GPS Essentials และ Google Earth Pro สามารถทำงานร่วม กันได้ จึงเหมาะกับงานทั้งในภาคสนามุและห้องปฏิบัติการ

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้ จะมีส่วนช่วยให้ ผู้ที่ทำงานด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสามารถทำงาน สำรวจได้สะดวกมากยิ่งขึ้น อนึ่ง หากหนังสือเล่มนี้มีข้อผิดพลาด ประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับและจะนำไปปรับปรุงในโอกาสต่อไป

> ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ชัย ดำรงโรจน์วัฒนา ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ธันวาคม 2565

สารบัญ

1 บทน้ำ	10
1.1 ความสำคัญของการสำรวจ บันทึกพิกัด และจัดทำแผนที่	11
1.2 การหาค่าพิกัด	13
1.3 GPS Essentials และ Google Earth Pro	15
2 การใช้งาน GPS Essentials	17
2.1 การติดตั้งแอปพลิเคชัน GPS Essentials	18
2.2 เครื่องมือที่สำคัญใน GPS Essentials	19
2.3 การใช้งานเครื่องมือต่าง ๆ ที่สำคัญ	26
การสร้างและการใช้งาน Streams	26
การสร้างหมุด / ปักหมุด (Waypoints)	28
การบันทึกเส้นทาง (Tracks)	30
การส่งออกข้อมูล (Export)	32
3 การใช้งาน Google Earth Pro เบื้องต้น	35
3.1 การติดตั้งโปรแกรม Google Earth	36
3.2 แถบเครื่องมือต่าง ๆ ใน Google Earth Pro	38
3.3 การใช้งาน Google Earth Pro	47
4 บรรณานุกรม	73
5 ภาคผนวก	74
สรุปขั้นตอนการใช้งานแอปพลิเคชัน GPS Essentials	74
ใบกิจกรรมการฝึกใช้แอปพลิเคชัน GPS Essentials	75
บรรยากาศการอบรมการใช้งาน GPS Essentials และ Google Earth Pro	
ให้กับเยาวชนในโรงเรียนต่าง ๆ ในจังหวัดน่าน	76

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1 การติดตั้งแอปพลิเคชัน GPS Essentials	18
ภาพที่ 2 หน้าจอหลักของแอปพลิเคชัน GPS Essentials	19
ภาพที่ 3 หน้าจอแสดงผล Dashboard ใน GPS Essentials	20
ภาพที่ 4 หน้าจอแสดงผล Camera ใน GPS Essentials	21
ภาพที่ 5 หน้าจอแสดงผล Compass ใน GPS Essentials	21
ภาพที่ 6 หน้าจอแสดงผล Waypoints ใน GPS Essentials	22
ภาพที่ 7 หน้าจอแสดงผล Tracks ใน GPS Essentials	22
ภาพที่ 8 หน้าจอแสดงผล Streams ใน GPS Essentials	23
ภาพที่ 9 หน้าจอแสดงผล Satellites ใน GPS Essentials	23
ภาพที่ 10 หน้าจอการตั้งค่าต่าง ๆ ใน GPS Essentials	24
ภาพที่ 11 ลำดับขั้นการสร้าง Streams ใน GPS Essentials	27
ภาพที่ 12 ลำดับขั้นการปักหมุด (Waypoints) ใน GPS Essentials	29
ภาพที่ 13 ลำดับขั้นการบันทึกเส้นทาง (Tracks) ใน GPS Essentials	31
ภาพที่ 14 ขั้นตอนการส่งออกข้อมูล (Export) ใน GPS Essentials	33
ภาพที่ 15 เว็บไซต์สำหรับดาวน์โหลด Google Earth Pro	36
ภาพที่ 16 การดาวน์โหลดและตำแหน่งของโปรแกรมที่ถูกดาวน์โหลด	ı36
ภาพที่ 17 การติดตั้งโปรแกรมที่ถูกดาวน์โหลด (1)	37
ภาพที่ 18 การติดตั้งโปรแกรมที่ถูกดาวน์โหลด (2)	37
ภาพที่ 19 ส่วนประกอบของโปรแกรม Google Earth Pro	
ภาพที่ 20 ส่วนประกอบที่อยู่ในเมนู "ไฟล์"	
ภาพที่ 21 ส่วนประกอบที่อยู่ในเมนู "แก้ไข"	40
ภาพที่ 22 ส่วนประกอบที่อยู่ในเมนู "มุมมอง"	40
ภาพที่ 23 ส่วนประกอบที่อยู่ในเมนู "เครื่องมือ"	41
ภาพที่ 24 ส่วนประกอบที่อยู่ในเมนู "เครื่องมือ"	41
ภาพที่ 25 ส่วนประกอบที่อยู่ในเมนู "เครื่องมือ"	42
ภาพที่ 26 การใช้เมนู "ค้นหา"	42

สารบัญภาพ (ต่อ)

.43
.43
.44
.45
.46
.47
.47
.48
.48
.49
.50
.51
.52
.52
.53
.53
.54
.55
.55
.56
.57

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่ 48 การใช้ไม้บรรทัดวัดระยะระหว่างจุดสองจุดบนพื้น	58
ภาพที่ 49 การใช้ไม้บรรทัดวัดระยะทางระหว่างจุดหลายจุดบนพื้น	58
ภาพที่ 50 การใช้ไม้บรรทัดวัดระยะทางและพื้นที่รูปทรงเรขาคณิตบนพื้น	59
ภาพที่ 51 การใช้ไม้บรรทัดวัดเส้นรอบวงและพื้นที่วงกลมบนพื้น	59
ภาพที่ 52 การตั้งชื่อภาพแผนที่ก่อนการบันทึกรูปภาพ	60
ภาพที่ 53 การปรับแต่งภาพแผนที่ก่อนการบันทึกรูปภาพ	61
ภาพที่ 54 การปรับความละเอียดของภาพแผนที่ก่อนการบันทึกรูปภาพ	62
ภาพที่ 55 การบันทึกรูปภาพ	62
ภาพที่ 56 การนำเข้าข้อมูลสกุล kml และ kmz ใน Google Earth Pro	63
ภาพที่ 57 การบันทึกไฟล์ข้อมูลที่นำเข้ามาจากแหล่งอื่น	64
ภาพที่ 58 การจัดเตรียมข้อมูล Excel เพื่อนำมาเปิดใน Google Earth Pro	65
ภาพที่ 59 การเปิดไฟล์ข้อมูล Excel ที่บันทึกไว้	
เพื่อนำมาเปิดใน Google Earth Pro	66
ภาพที่ 60 การเปิดไฟล์ข้อมูล Excel เพื่อเริ่มต้นการตั้งค่าในการทำแผนที่	67
ภาพที่ 61 การตั้งค่าตัวช่วยนำข้อมูล ในส่วนของการระบุตัวคั่น	68
ภาพที่ 62 การตั้งค่าตัวช่วยนำข้อมูล ในส่วนของการเลือก	
ฟิลด์ละติจูด/ลองจิจูด	68
ภาพที่ 63 การตั้งค่าตัวช่วยนำข้อมูล ในส่วนของการระบุชนิดข้อมูล	69
ภาพที่ 64 การตั้งค่าแม่แบบลักษณะ ในส่วนของการเลือกฟิลด์ตั้งชื่อหมุด	70
ภาพที่ 65 การตั้งค่าแม่แบบลักษณะ ในส่วนของการเลือกสีหมุด	70
ภาพที่ 66 การตั้งค่าแม่แบบลักษณะ ในส่วนของการเลือกรูปแบบไอคอน	71
ภาพที่ 67 การตั้งค่าแม่แบบลักษณะ ในส่วนของการปรับแก้หมุด	72

1. บทนำ

1.1 ความสำคัญของการสำรวจ บันทึกพิกัด และจัดทำแผนที่

การสำรวจ บันทึกพิกัดหรือตำแหน่ง และจัด ทำแผนที่ทรัพยากรเป็นสิ่งที่จำเป็นในการอนุรักษ์และ จัดการ เพื่อให้ทราบว่าทรัพยากรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ทรัพยากรกายภาพ ชีวภาพ ตลอดจนทรัพยากร ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมนั้น ปรากฏหรือมี ตำแหน่งที่ตั้งอยู่ในบริเวณใด มีปริมาณมากน้อยเพียง ใด มีเส้นทางในการเข้าถึงได้อย่างไร มีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยรอบข้างอย่างไรบ้าง ตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลง เมื่อเวลาผ่านไปอย่างไร ซึ่งแผนที่ทรัพยากรจะมีส่วน ช่วยให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลเหล่านี้ไป วางแผนการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม และยั่งยืน

สำหรับการสำรวจและบันทึกตำแหน่งของ ทรัพยากรทางกายภาพ เช่น แหล่งน้ำ แหล่งดิน หิน แร่ ต่าง ๆ ที่มนุษย์สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ จัดเป็นสิ่ง สำคัญขั้นพื้นฐาน เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับความ สัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกายภาพและชีวภาพ และ สามารถใช้ประกอบการศึกษาเชิงปริมาณและคุณภาพ ของทรัพยากรเมื่อสภาพพื้นที่และเวลามีการ เปลี่ยนแปลงไป ทำให้สามารถวางแผนการใช้ทรัพยากร กายภาพได้อย่างเหมาะสม รวมถึงหาแนวทางพื้นฟู ถ้าจำเป็น โดยเฉพาะแหล่งน้ำต่าง ๆ ที่อาจเสื่อมโทรมลง จากกิจกรรมของมนุษย์

ในส่วนของทรัพยากรชีวภาพ ตัวอย่างการสำรวจและบันทึกพิกัดที่พบได้บ่อย เช่น การวางแปลงถาวร สำรวจและทำแผนที่การกระจายของพันธุ์ไม้ในระบบนิเวศ ป่าไม้ (แสดงรายละเอียดในหนังสือ "การวางแปลงถาวรเพื่อศึกษาระบบนิเวศป่าไม้" ซึ่งเขียนควบคู่กันกับหนังสือเล่มนี้) การบันทึกพิกัดและทำแผนที่จะช่วยทำให้ทราบว่า พันธุ์ไม้แต่ละชนิดกระจายอยู่ในบริเวณใด แต่ละชนิดมีจำนวนมากน้อยเพียงใด มีขนาด เส้นรอบวงหรือเส้นผ่านศูนย์กลางเท่าไร เป็นต้น ข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ สามารถนำไปใช้ ประกอบการวางแผนการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เช่น พันธุ์ไม้หายากที่มีจำนวนน้อยอยู่ ในบริเวณใดบ้าง ต้องติดตามตรวจสอบหรือดูแลอย่างไร, การระบุบริเวณที่ควรตัดสาง ต้นไม้ในกรณีที่มีต้นไม้ขึ้นหนาแน่นเกินไป, การระบุว่าบริเวณใดมีพื้นที่ว่าง มีสภาพพื้นที่ เหมาะสมสามารถปลูกต้นไม้เสริม, หรือต้องหาวิธีการอนุรักษ์แบบภาพรวม เช่น พันธุ์ไม้ บางชนิดมีความสัมพันธ์กับปัจจัยกายภาพ เช่น แหล่งน้ำ หรืออาจสัมพันธ์กับปัจจัย ชีวภาพ เช่น ไม้ขนาดใหญ่บางชนิดเป็นแหล่งสร้างรังของนก จำเป็นต้องพิจารณา แนวทางการอนุรักษ์เป็นพิเศษ เป็นต้น (ชิงชัย วิริยะบัญชา, 2563)

สำหรับสัตว์ต่าง ๆ นั้น การสำรวจและบันทึกตำแหน่งหรือบริเวณที่พบนับว่า มีความสำคัญเช่นกัน ซึ่งสามารถนำข้อมูลมาประมาณขนาดประชากร ตลอดจนอธิบาย ความสัมพันธ์กับทรัพยากรอื่น ๆ ได้ด้วย เช่น แหล่งน้ำ แหล่งแร่ธาตุ เป็นต้น นอกจาก นี้ยังสามารถนำข้อมูลมาประกอบการวางแผนใช้ประโยชน์พื้นที่ได้อย่างเหมาะสม เช่น การทำแผนที่การกระจายของนกในพื้นที่ชุมชนหรือพื้นที่อนุรักษ์ เพื่อสนับสนุนการท่อง เที่ยวชุมชน การสำรวจและสร้างเส้นทางศึกษาธรรมชาติในปาชุมชน เพื่อเป็นแหล่งเรียน รู้และท่องเที่ยว เป็นต้น (พงษ์ชัย ดำรงโรจน์วัฒนา และคณะ, 2562)

สำหรับทรัพยากรภูมิปัญญาและวัฒนธรรม รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ก็มี ความจำเป็นที่จะต้องรวบรวมข้อมูลดำแหน่งและเส้นทางการเข้าถึงทรัพยากรเหล่านั้น เอาไว้ โดยเฉพาะในชุมชนหรือพื้นที่ที่ยังขาดการศึกษาทางวิชาการ ทรัพยากรภูมิปัญญา และวัฒนธรรมมีแนวโน้มที่จะสูญหายหากขาดการบันทึกรายละเอียดต่าง ๆ ดังนั้น การ ทราบดำแหน่งย่อมเป็นประโยชน์ในการนำไปสู่การติดตามศึกษาเชิงลึกต่อไปในอนาคต อีกทั้งยังมีส่วนช่วยในการหาความสัมพันธ์ในมิติเชิงสังคมและวัฒนธรรมในมาตราพื้นที่ ที่กว้างขึ้นด้วย เช่น เส้นทางการค้าขาย ระบบการจัดการน้ำในชุมชน เป็นต้น นอกจากนี้ ยังสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการสร้างเส้นทางศึกษาภูมิปัญญาและวัฒนธรรมใน พื้นที่ได้อีกด้วย

1.2 การหาค่าพิกัด

การหาค่าพิกัดหรือการบันทึกพิกัดในกิจกรรมการสำรวจทรัพยากรต่าง ๆ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน นิยมใช้เครื่องมือที่เรียกกันอย่างคุ้นเคยว่าเครื่องจีพีเอส (GPS: Global Positioning System) หรือเครื่องระบุพิกัดทางภูมิศาสตร์ ซึ่งระบบ GPS เป็นระบบ การหาค่าพิกัดภูมิศาสตร์ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ เครือข่ายดาวเทียมที่ทำหน้าที่ เฉพาะเกี่ยวกับการระบุตำแหน่งซึ่งโคจรรอบโลก ระบบควบคุมภาคพื้นดิน และอุปกรณ์ รับสัญญาณภาคพื้นดิน

GPS เป็นระบบที่ริเริ่มโดยประเทศสหรัฐอเมริกา มีดาวเทียมในเครือข่ายจำนวน 28 ดวง (ใช้งานจริง 24 ดวงและสำรอง 4 ดวง) มีการใช้งานมาอย่างยาวนานและแพร่ หลาย จึงเรียกกันติดปากว่า "ระบบ GPS" แต่อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันมีหลายประเทศที่ ได้สร้างดาวเทียมสำหรับระบุตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ เช่น เครือข่ายดาวเทียมของยุโรป ชื่อ Galileo มีดาวเทียมจำนวน 27 ดวง บริหารงานโดย ESA หรือ European Satellite Agency หรือเครือข่ายดาวเทียมของรัสเซีย ชื่อ Glonass บริหารโดย Russia VKS (Russia Military Space Force) เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีดาวเทียมของจีน อินเดีย และญี่ปุ่น (https://www.global5thailand.com/thai/gps.htm) อีกด้วย ดังนั้น ในปัจจุบันจึงมีความ พยายามในการสร้างชื่อเรียกระบบการหาตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ที่เป็นกลางมากขึ้น โดยใช้ชื่อเรียกว่า "GNSS" หรือ Global Navigation Satellite System

เครื่องบันทึกพิกัดทางภูมิศาสตร์มีหลากหลายรุ่นและราคาแตกต่างกันไปตาม คุณสมบัติของเครื่องและความสามารถในการใช้งาน เช่น หน้าจอขนาดเล็กหรือใหญ่ หน้าจอขาว-ดำหรือจอสี สามารถถ่ายโอนข้อมูลพิกัดที่บันทึกไว้เข้าสู่เครื่องคอมพิวเตอร์ ผ่านสายเชื่อมต่อหรือใช้ระบบไวไฟ (wifi) เป็นต้น ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้ส่งผลต่อการ ทำงานในภาคสนามและในห้องปฏิบัติการ

คย่างไรก็ตาม ด้วยการพัฒนาทางเทคโนโลยีด้านการสำรวจที่รวดเร็วใน ปัจจุบัน ทำให้มีการพัฒนาชิป (chip) รับสัญญาณดาวเทียมที่มีประสิทธิภาพสูงและ ราคาถูก ซึ่งได้มีการนำมาใส่ไว้ในอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เช่น กล้องถ่ายภาพ กล้องวิดีโอ กล้องติดรถยนต์นาฬิกาข้อมือ รวมถึงโทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นต้น นอกจากนั้น ้ยังมีการพัฒนาโปรแกรมหรือแอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่ง่ายต่อการใช้งาน มีสัญลักษณ์หรือ ้ไอคอนต่าง ๆ ที่เข้าใจง่าย ตลอดจนสามารถนำข้อมูลพิกัดมาวิเคราะห์หรือประมวลผล ้ได้อีกด้วย โดยตัวอย่างที่พบเห็นได้บ่อยและมีผู้ใช้งานเป็นจำนวนมากในปัจจุบัน ได้แก่ แอปพลิเคชัน Google Maps แต่ทั้งนี้ การระบุพิกัดโดยใช้เครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่นี้ อาจมีความคลาดเคลื่อนอยู่บ้างขึ้นอยู่กับชิปที่ใช้ในโทรศัพท์ ซึ่งโทรศัพท์ที่มีราคาสูง มักมีการใส่ชิปที่สามารถรับสัญญาณดาวเทียมได้จากหลายค่าย (ทั้งของอเมริกา รัสเซีย ยุโรป จีน และอินเดีย เป็นต้น) ทำให้รับสัญญาณได้อย่างมีเสถียรภาพมากขึ้นและ สามารถระบุตำแหน่งได้อย่างแม่นยำมากขึ้นด้วย นอกจากนี้ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ในปัจจุบันยังมีการใช้สัญญาณจากระบบเครือข่ายโทรศัพท์ ซึ่งรู้จักกันในชื่อ A-GPS หรือ Assisted Global Positioning System มาช่วยในการประมวลผลเพื่อระบุตำแหน่งด้วย ้ดังนั้นจึงทำให้การระบุตำแหน่งด้วยโทรศัพท์เคลื่อนที่มีความแม่นยำมากเพียงพอ สำหรับงานสำรวจ โดยคาจมีความคลาดเคลื่อนในระดับไม่เกิน 10 เมตร

นอกเหนือจากความคลาดเคลื่อนที่อยู่ในระดับต่ำแล้ว โทรศัพท์เคลื่อนที่ยัง สามารถเรียกใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ เพิ่มเติมในการสำรวจทรัพยากรได้อีกด้วย เช่น สามารถบันทึกข้อมูลได้ในแอปพลิเคชัน Excel หรือ Google Sheet ได้โดยตรงซึ่งช่วยลด การใช้กระดาษ ทำให้ผู้ใช้สามารถใช้งานได้สะดวก เชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ระหว่างเครื่อง โทรศัพท์และคอมพิวเตอร์ได้อย่างรวดเร็ว ตอบสนองวิถีชีวิตแบบดิจิทัลในปัจจุบัน แม้ว่า อาจต้องมีแหล่งพลังงานเสริม โดยเฉพาะแบตเตอรี่สำรอง (power bank) แต่ค่าใช้จ่าย ที่เกิดขึ้นยังคงน้อยกว่าเมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อเครื่องระบุพิกัดทางภูมิศาสตร์ ที่อาจจะไม่ได้ใช้งานบ่อยนัก

1.3 GPS Essentials และ Google Earth Pro

จากการพัฒนาทางเทคโนโลยีและข้อดีที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น หนังสือเล่มนี้จึงมี ความตั้งใจที่จะนำเสนอแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์เคลื่อนที่หรือเครื่องแท็บเล็ต (tablet) และโปรแกรมที่สามารถใช้งานร่วมกันได้ สามารถถ่ายโอนข้อมูลระหว่างกันเพื่อทำงาน สำรวจได้อย่างรวดเร็ว โดยผู้ที่ทำงานสำรวจหรือศึกษาเกี่ยวกับทรัพยากรต่าง ๆ สามารถพิจารณาเป็นทางเลือกหรือใช้งานทดแทนเครื่องระบุพิกัดทางภูมิศาสตร์ที่อาจ ต้องใช้งบประมาณในการจัดซื้อสูง

แอปพลิเคชันที่ใช้งานในโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ได้นำเสนอในหนังสือเล่มนี้มีชื่อว่า GPS Essentials (https://www.gpsessentials.com) เป็นแอปพลิเคชันที่ใช้กับโทรศัพท์ เคลื่อนที่ที่มีระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ (android) สามารถใช้งานได้ฟรี ไม่มีค่าใช้จ่าย ในการติดตั้ง มีความสามารถหลากหลายใกล้เคียงกับเครื่อง GPS ราคาสูง สามารถใช้ งานได้ในพื้นที่สำรวจที่ไม่มีสัญญาณอินเตอร์เน็ต (ใช้สัญญาณ GPS เป็นหลัก) นำเข้า แผนที่ฐาน (base map) ได้หลายแบบ (สามารถดาวน์โหลดข้อมูลไว้ในเครื่องโทรศัพท์ (catch file) เมื่อเชื่อมต่อกับสัญญาณอินเตอร์เน็ต) สามารถถ่ายภาพพร้อมระบุทิศทาง ได้ ตลอดจนส่งออกและนำเข้าข้อมูลที่ทำการบันทึกไว้ไปยังอีเมลหรือแปลงเป็นข้อมูล สกุล kml หรือ kmz ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับโปรแกรม Google Earth Pro หรือ Google Earth Engine ทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลทำได้ง่ายและรวดเร็ว

00011140 11164111 1010(001110101 10010000 (4013) 0000111 000111101

หนังสือเล่มนี้ ยังได้นำเสนอโปรแกรม Google Earth Pro ซึ่งเป็นโปรแกรม ฟรีที่เป็นที่นิยมใช้ในงานด้านการสำรวจและทำแผนที่ โปรแกรมนี้สามารถใช้งานได้ อย่างเต็มประสิทธิภาพเมื่อทำงานบนเครื่องคอมพิวเตอร์ จุดเด่นที่สำคัญของ โปรแกรมนี้คือการเรียกย้อนดูภาพถ่ายความละเอียดสูงย้อนหลัง ทำให้การศึกษา ด้านการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรต่าง ๆ ทำได้ง่ายและมีหลักฐานอ้างอิง นอกจาก นี้ยังสามารถเพิ่มข้อมูลเชิงพื้นที่ได้ง่ายทั้งข้อมูลแบบจุด (point) เส้น (line) และรูป หลายเหลี่ยมหรือรูปพื้นที่ปิด (polygon) และจัดทำแผนที่อย่างง่ายได้อีกด้วย

สำหรับแอปพลิเคชัน GPS Essentials และ โปรแกรม Google Garth Pro นี้ ผู้เขียนได้ใช้ประกอบการจัดอบรมเยาวชนและหน่วยงานที่ทำงานด้านการสำรวจ ทรัพยากร พบว่าเยาวชนสามารถใช้งานได้และนำไปประยุกต์สร้างแผนที่ทรัพยากร ได้ เช่น "โครงการละอ่อนสารักษ์ป่าไหลน่าน" และ "โครงการละอ่อนน่านเรียน-รู้-รักษ์ป่า สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน" ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้เยาวชนได้สำรวจเรียนรู้ ทรัพยากรต่าง ๆ ควบคู่กับการพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยี นำไปสู่การเพิ่มความ ตระหนักในการรักและหวงแหนทรัพยากรท้องถิ่นอันมีค่าต่อไป

2. การใช้งาน **GPS** Essentials

111100 01111101 011.1101 1.21001 11001010 11101000 1001. 00101

2.1 การติดตั้งแอปพลิเคชัน GPS Essentials

ผู้ใช้สามารถทำการติดตั้งแอปพลิเคชัน GPS Essentials ลงใน โทรศัพท์เคลื่อนที่หรือแท็บเล็ต (tablet) ได้เฉพาะระบบปฏิบัติการ แอนดรอยด์ (android) เท่านั้น การติดตั้งสามารถทำตามขั้นตอน ดังภาพที่ 1

⊒ ± ⊗	₩} @ ®etal 52% ê 19:17
≡ Google Play	Ŷ
หน้าแรก เกม ภาพยนดร์	1. เข้าไปที่ Play Store แล้ว
อันดับสูงสุด เกม หม	พิมพ์ชื่อ "gps essentials" ลง ในช่องค้นหา
เกมใหม่ + อัปเดด	เพิ่มเติม
⊒±⊗	¥≹ 🛱 ବି⊳⊿ 52% 🛢 19:17
← gps essentials	×
GPS Essentials	
Q gps essentials app	2. คลิกเพื่อทำการติดตั้ง
Q gps essentials free	
76 76 76 16 14 77,1903 10 0022328 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2	
GPS E	iกเพื่อเปิดใช้แอปพลิเคชัน เกิดอ
ถอนการติดตั้ง	เปิด เอปพลิเคชั่น GPS Essentials

8

เมื่อเปิดเข้ามาในหน้าแรกของแอปพลิเคชัน จะพบหน้าต่าง ดังภาพที่ 2 ซึ่งประกอบด้วยเครื่องมือที่สำคัญต่าง ๆ ดังนี้

dtac 🕮 🐅 🔐 all 🔐		@ 🕲 90% 💷 7:44
≡ GPS E	ssentials	÷
Dashboard	Camera	Compass
Portable Maps	Google Maps	Waypoints
ROUTE 14/2 Routes	Tracks	Streams
Satellites	Pictures	Messages
Mrs. Elisabeth A. Gilroy West Sussex Tags	Settings	Donate

ภาพที่ 2 หน้าจอหลักของแอปพลิเคชัน GPS Essentials

ภาพที่ 3 หน้าจอแสดงผล Dashboard ใน GPS Essentials 1

Dashboard

Dashboard คือ หน้าจอแสดงผล ข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้ใช้งานต้องการทราบใน หน้าจอเดียวกัน เช่น ตำแหน่งพิกัด ภูมิศาสตร์ทั้งระบบทรงกลมและระบบกริด ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ความเร็วลม เวลาที่พระอาทิตย์ พระจันทร์ขึ้นหรือลง เป็นต้น ผู้ใช้งาน สามารถกดเครื่องหมายบวกบริเวณ กล่องสีเทาแต่ละกล่องบนหน้าจอ เพื่อเพิ่มข้อมูลที่ต้องการแสดงผล

Camera กล้องถ่ายรูป ใช้สำหรับ การถ่ายภาพ โดยผู้ใช้งานสามารถ เลือกให้มีการแสดงทิศของภาพที่ถ่าย ได้ด้วย

> **ภาพที่ 4** หน้าจอแสดงผล Camera ใน GPS Essentials

Compass เข็มทิศ แสดงทิศทางไปยัง

ตำแหน่งเป้าหมาย

ภาพที่ 5 หน้าจอแสดงผล Compass ใน GPS Essentials

N18'33.221' E100'47.536

ภาพที่ 6 หน้าจอแสดงผล Waypoints ใน GPS Essentials

Tracks เส้นทาง เป็นส่วนที่ บันทึกระยะทางที่มีการเคลื่อนที่ บนแผนที่ ซึ่งจะมีข้อมูลเกี่ยวกับ เส้นทาง เช่น ระยะทาง เวลา ความเร็วในการเคลื่อนที่ แสดง ประกอบด้วย

ภาพที่ 7 หน้าจอแสดงผล Tracks ใน GPS Essentials

787

ภาพที่ 7 หน้าจอแสดงผล Tracks ใน GPS Essentials

ภาพที่ 9 หน้าจอแสดงผล Satellites ใน GPS Essentials

Streams เป็นที่รวบรวม พิกัดจุดอ้างอิง (waypoints) เส้นทาง (Tracks) และข้อความ (Messages) เข้าด้วยกัน เปรียบเสมือนโฟลเดอร์ที่เก็บ

ไฟล์ต่าง ๆ หากผู้ใช้ต้องการให้ข้อมูลพิกัด เส้นทางและข้อความอยู่รวมกันเป็นระเบียบใน โฟลเดอร์ จำเป็นด้องสร้าง Stream ก่อนการ สร้างข้อมูลอื่น ๆ

ภาพที่ 8 หน้าจอแสดงผล Streams ใน GPS Essentials

Settings การตั้งค่า ใช้สำหรับตั้งค่าการใช้งานต่าง ๆ เพื่อให้ GPS Essentials แสดงผลข้อมูลตามที่เราต้องการ เลือกใช้งาน

dec1000 all al S. ♥ 0399% ■ 12:35	ताल् न 📾 🖬 जा 😤 💿 🔞 99% 🖦 12:35
≡ Settings	\equiv Settings
GPS Readout	Presentation
GPS Update Interval Chooses the frequency of GPS fixes (faster updates consume more battery)	Theme Select the theme
Tracking Update Interval Chooses the frequency of track fixes (faster updates	Widget Size Select the size of widgets
Drop stationary locations	Widget Theme Select the dashboard theme
Enable to drop locations when you are not moving (preserves storage space)	Track Color The color for track lines
Track only GPS locations Enable to not use Wifi or other locations for tracking	Route Color The color for route lines
Use Fused Provider Use the Google Play Service Fused location provider	Running Route Color The color for running route lines
Altitude Mode Select the altitude data source	My Location Selects the current location icon in Portable Maps
Presentation	My Location Color The color of the current location icon
Select the theme	Utility Color The color of utilities such as scale or cursors

ภาพที่ 10 หน้าจอการตั้งค่าต่าง ๆ ใน GPS Essentials

norma at al %		0001000 Al al 9	
\equiv Settings		\equiv Settings	
Routes		Utility Color	
Auto Skin Target		The color of utilities such as scale	or 💽
Automatically skip a target w it	hen passing	cursors	
		Units Selecte which unit evotors to use up	hen chowing
Auto Skip Distance		values	nen snowing
Distance to check auto skip			
		Position Datum	
Speak Route Info	_	Selects the datum of locations	
Speaks information about yo	ur route		
		Position Format	
Provimity Alert		Selects the location format and co	ordinate system
Chooses the sound to play w	hen approaching a		
target		Angular Unit	
		Switches the angular unit	
Announcement Proximity		Rearing	
Distance to announce target		Switches bearing values between n	nagnetic and true
		values	
Waypoint Overwrite Dista	nce	}	
Adjusts how to overwrite exis	sting waypoints when	Clamp Heading	
creating new ones		Clamp heading to bearing when mo compass readouts in vehicles	oving, improves
Saved Image Meta Data		Temperature	
Davias ID		Selects the unit for temperatures	
Write device ID to images			
write device to to images		Routes	
aurea 4 4 8	@ 0099% I=0 12:35		@ (0 100% F=0 12:3
		TRUCH CO	
Settings		Settings	
		Divoine	
Write location to images	-	Configures extensions for GPS Fee	entials
Location		sample extensions for GPS Ess	C110010
		Edit Soviete	
Maps		Edits script files and reloads them	
Man Coolo			
Map scale factor		Keen Screen On	
map source raceof		Keeps the screen on while the app	is active
Defects Mars Trees			
Detault Map Type Chooses a man to open by de	fault e o when you	Geocoder	
A D D D D D D D D D D D D D D D D D D D	and the second s		

Chooses a map to open by default, e.g. when you select 'Show on Map'

Miscellaneous

Auto Synchronize Keep all streams synchronized with the cloud

Storage Setup Controls how data is stored locally

Storage Location

Controls where data is stored locally

Selects the service to search locations
Usage Statistics

Capture usage statistics to improve GPS Essentials

Error Reporting Selects if and how to report bugs

Debug

Map Debugging

Show debug information on map

ภาพที่ 10 (ต่อ) หน้าจอการตั้งค่าต่าง ๆ ใน GPS Essentials

2.3 การใช้งานเครื่องมือต่าง ๆ ที่สำคัญ

การสร้างและการใช้งาน Streams

ก่อนการบันทึกเส้นทางหรือพิกัด ผู้ใช้ควร สร้าง Streams ที่เปรียบเสมือนโฟลเดอร์ที่รวบรวมเส้น ทางหรือพิกัดให้เป็นระเบียบ และง่ายต่อการเรียกใช้งาน ในภายหลัง โดยใน Streams ที่ผู้ใช้สร้างขึ้นมานั้น สามารถเพิ่มพิกัด (waypoints) รูปถ่ายจาก Camera เส้นทาง (Tracks) บันทึกเลียง และอื่น ๆ ได้ด้วย

ขั้นตอนการสร้าง Streams ทำตามขั้นตอนได้ดังนี้

 คลิกที่ไอคอน Streams เพื่อทำการสร้างที่เก็บข้อมูล ในกรณีที่ผู้ใช้เคยใช้ GPS Essentials ในการบันทึกข้อมูลมาก่อน ในหน้าจอนี้ จะปรากฏข้อมูลทั้งหมดที่ผู้ใช้ได้เคยทำการบันทึกไว้ ถ้าเราต้องการบันทึกข้อมูล เพิ่มเติมเราสามารถเลือกเข้าไปในชื่อ Stream ที่เราต้องการเพิ่มข้อมูลได้เลย แต่ในที่นี้เราจะกล่าวถึงการสร้าง Stream ในการจัดเก็บข้อมูลใหม่

2. คลิกที่โอคอน 🛨 เพื่อสร้าง Streams ใหม่

 เลื่อนแถบเมนูด้านบนไปที่ "Empty" แล้วตั้งชื่อ "Add a name" ตามที่ผู้ใช้ต้องการ แล้วกด "Create" ซึ่งหน้าจอจะปรากฏแผนที่ขึ้นดังภาพที่ 11

การสร้างหมุด / ปักหมุด (Waypoints)

หากผู้ใช้ต้องการสร้างหมุดหรือพิกัดลงบนแผนที่ โดยสร้างหมุดไว้ใน Streams ที่ผู้ใช้สร้างไว้ก่อนหน้า เพื่อให้ไฟล์กลุ่มเดียวกันอยู่ด้วยกันอย่างเป็นระเบียบ สามารถเริ่มสร้างโดยคลิกเข้าไปใน Streams ที่ต้องการ สร้างพิกัดเพิ่ม โดยในแท็บของหมุดจะมีข้อมูลพิกัด ภูมิศาสตร์ และระดับความสูงของตำแหน่งนั้น ๆ อยู่

ขั้นตอนการสร้าง Waypoints ทำตามขั้นตอนได้ดังนี้

1. คลิกที่ไอคอน Streams ระหลุ่ม และเลือก Streams ที่ต้องการปักหมุด โดยในที่นี้เลือก "สำรวจนกในโรงเรียน"

2. คลิกที่ไอคอน 🛨 และเลื่อนแถบด้านบนไปที่ "WAYPOINT"

3. เลือกไอคอนหมุด (รูปแบบและสี) ที่ต้องการ

พิมพ์ชื่อที่ "Add a name" หรือต้องการใส่คำบรรยายก็พิมพ์ลงที่
 "Add a description"

5. กด "Create" หลังจากกด Create แล้วหมุดที่ผู้ใช้ได้เลือกจะปรากฏ บนแผนที่ดังภาพที่ 12 และรายละเอียดของหมุดที่ปักไว้จะปรากฏอยู่ส่วนด้านล่าง ของแผนที่ ถ้าผู้ใช้ต้องการปักหมุดเพิ่มก็ให้ทำซ้ำตั้งแต่ขั้นตอนที่ 2

ภาพที่ 12 ลำดับขั้นการปักหมุด (Waypoints) ใน GPS Essentials

การบันทึกเส้นทาง (Tracks)

เมื่อผู้ใช้ต้องการบันทึกเส้นทางหรือระยะทางที่ เคลื่อนที่จากตำแหน่งหนึ่งไปยังตำแหน่งอื่น ๆ ผู้ใช้สามารถ บันทึกเส้นทางโดยการใช้ฟังก์ชันการบันทึกเส้นทาง (Tracks) ซึ่งสามารถสร้างไว้ใน Streams

1. คลิกเข้าไปใน Streams 🗾 และเลือก Streams ที่ต้องการบันทึก เส้นทาง (Tracks) ในที่นี้เลือก **"สำรวจนกในโรงเรียน"**

2. เมื่อเข้าสู่หน้าจอ Streams ที่ต้องการแล้วให้คลิก (หรือกด เครื่องหมายบวกต่อจากกิจกรรมก่อนหน้าได้เลย เช่น กดบวกหลังจากบันทึก หมุดแล้วเสร็จ)

 เลื่อนไปที่แถบเมนู TRACK จะมีหน้าต่างขึ้นมาให้ผู้ใช้เลือกแท็บ TRACK จากนั้นคลิก Start เพื่อเริ่มบันทึกเส้นทาง

สามารถสังเกตได้จากสัญลักษณ์รูปรอยเท้าบนแถบเมนูบาร์ของ โทรศัพท์ด้านบน หากปรากฏรูปรอยเท้าอยู่แสดงว่าแอปพลิเคชันกำลังบันทึก เส้นทาง เมื่อมีการเคลื่อนที่จะปรากฦเห็นเป็นเส้นสีเหลืองบนแผนที่ ซึ่งเป็นการ แสดงเส้นทางที่บันทึก

หากผู้ใช้ต้องการหยุดการบันทึกชั่วคราว ให้กด 🔳

เมื่อต้องการกลับมาบันทึกต่อให้กด

หากต้องการสิ้นสุดการบันทึกระยะทางให้กด

ภาพที่ 13 ลำดับขั้นการบันทึกเส้นทาง (Tracks) ใน GPS Essentials

การส่งออกข้อมูล (Export)

ผู้ใช้สามารถส่งออกไฟล์สกุล kml หรือ kmz เพื่อ นำไปเปิดกับโปรแกรม Google Earth หรือ Google Map เพื่อแสดงแผนที่ในคอมพิวเตอร์ หรือส่งออกเป็นสกุล gpx เพื่อนำไปใช้กับเครื่อง GPS ได้

สำหรับวิธีการส่งออกข้อมูลมีดังนี้

 ให้ผู้ใช้คลิกเข้าไปใน Streams แล้วเลือก Streams ที่ต้องการส่งออก (Export)

 คลิกสัญลักษณ์จุดสามจุดที่อยู่มุมขวาบน จากนั้นเลือก Export โดยผู้ใช้สามารถเลือกชนิดของไฟล์ที่ต้องการส่งออกได้ ในทีนี้จะเลือกไฟล์ชนิด kmz เพื่อนำไปเปิดกับ Google Earth พร้อมกับส่งออกรูปภาพที่ถ่ายไว้ด้วย Camera ได้ (สกุล kml จะไม่สามารถส่งออกภาพที่ถ่ายไว้ได้)

3. จากนั้นเสือกวิธีที่ผู้ใช้ต้องการแชร์ไฟล์ไปยังผู้รับผ่านทาง แอปพลิเคชัน โดยในที่นี้จะเสือกแชร์ไฟล์ผ่าน Google Drive ใน Gmail ที่ได้สร้าง ไว้แล้ว โดยคลิกที่ไดรฟ์ แล้วพิมพ์บัญชีและโฟลเดอร์ปลายทางที่ต้องการ ส่งข้อมูลที่บันทึกไป จากนั้นคลิก "บันทึก/Save" ไฟล์จะถูกอัปโหลดเข้าสู่ Google Drive ทันที ทั้งนี้ในขณะที่อัปโหลดไฟล์ จำเป็นต้องใช้อินเตอร์เน็ต

ภาพที่ 14 ขั้นตอนการส่งออกข้อมูล (Export) ใน GPS Essentials

3. การใช้งาน Google Earth Pro เบื้องต้น

3.1 การติดตั้งโปรแกรม Google Earth

 ผู้ใช้สามารถดาวน์โหลดโปรแกรม Google Earth เพื่อติดตั้งลงในคอมพิวเตอร์ได้ จากอินเทอร์เน็ต โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ผ่านเว็บไซต์ https://www.google.co.th/intl/ th/earth/download/gep/agree.html ดังภาพที่ 15 จากนั้นอ่านข้อกำหนดในการ บริการต่าง ๆ ของ Google Earth แล้วคลิก "ยอมรับและดาวน์โหลด"

ดาวปรีมง	เด Google Earth Pro ส่างเริ่ม PC, Mac เหรือ Linux						
ternetado de Siloníns entretas entretas Esta Aria Manaresa entretas	Insumbulue drageness (http://sin us/laminship/sin/sin/sin/sin/sin/sin/sin/sin/sin/sin	errodiaetropaetuse PC - Hindon 7 Millioneri Mar, Niko (SI & Hallowin Mars, Niko 2014 Mallowin Mars, Niko 2014 Mallowin errothiomen Mallowin Sector States Mallowin Sector States Mallow					
indri dan Biring	คลิก "ยอมรับและ	<u>ะดาวน์โหล</u>	ิด'	,	)		

ภาพที่ 15 เว็บไซต์สำหรับดาวน์โหลด Google Earth Pro

 โปรแกรม Google Earth จะถูกดาวน์โหลดทันที เมื่อการดาวน์โหลดสำเร็จ จะมี ไฟล์ที่ดาวน์โหลดขึ้นอยู่ด้านล่าง ชื่อไฟล์ "GoogleEarthProSetup.exe" หากการ ดาวน์โหลดไม่เกิดขึ้น ให้คลิก "คลิกที่นี่"

 เริ่มติดตั้งโปรแกรมโดยดับเบิลคลิกไฟล์ที่ดาวน์โหลด จะมีหน้าต่างขึ้นมา ดังภาพที่ 17 คลิก "Run" เพื่อเริ่มติดตั้งโปรแกรม

ภาพที่ 17 การติดตั้งโปรแกรมที่ถูกดาวน์โหลด (1)

 ระบบจะมีข้อความแจ้งเตือน เมื่อมีการดาวน์โหลดแอปพลิเคชันหรือโปรแกรม ต่าง ๆ เพื่อยืนยันว่า "คุณต้องการจะเปลี่ยนแปลงคอมพิวเตอร์หรือต้องการ ดิดตั้งโปรแกรมหรือไม่ Do you want to allow this app to make changes to your device?" ให้คลิก "Yes" เพื่อติดตั้งโปรแกรม โปรแกรม จะถูกติดตั้ง เมื่อติดตั้งเสร็จเรียบร้อย ระบบจะเปิดเข้าสู่หน้าโปรแกรมหลักของ Google Earth Pro ซึ่งผู้ใช้สามารถเริ่มต้นใช้งานโปรแกรมได้ทันที

User Account Control Do you want to allow this app to make changes to your device?	×
Google Update Setup Verified publisher: Google Inc File origin: Down คลิกเพื่อเริ่มติดตั้งโปรแกรม	<u> </u>
Show more details Yes No	

ภาพที่ 18 การติดตั้งโปรแกรมที่ถูกดาวน์โหลด (2)

3.2 แถบเครื่องมือต่าง ๆ ใน Google Earth Pro

เมื่อเปิดเข้ามาในโปรแกรม Google earth pro สามารถแบ่งได้เป็น 8 ส่วนหลักดังภาพที่ 19 ซึ่งแต่ละส่วนประกอบด้วย

- 1. เครื่องมือหลักในการจัดการแผนที่
- 2. ค้นหา
- 3. สถานที่
- 4. เลเยอร์
- 5. การสร้างและลบข้อมูล
- 6. แผนที่
- 7. เครื่องมือควบคุมการแสดงแผนที่
- 8. ส่วนแจ้งสถานะ (Status)

ภาพที่ 19 ส่วนประกอบของโปรแกรม Google Earth Pro

3.2.1 เครื่องมือหลักในการจัดการแผนที่

ในโปรแกรม Google Earth Pro มีเครื่องมือหลักในการจัดการแผนที่ ประกอบด้วย 6 ส่วนย่อย คือ ไฟล์ แก้ไข มุมมอง เครื่องมือ เพิ่ม และความช่วยเหลือ ซึ่งรายละเอียดแต่ละส่วนมีดังนี้

1. ไฟล์ (File):

เป็นส่วนที่ใช้จัดการไฟล์ข้อมูล ตั้งแต่การเปิดไฟล์เข้าสู่โปรแกรม การบันทึกไฟล์ การส่งไฟล์ทางอีเมล การย้ายไฟล์ไปเปิดที่ Google Maps การพิมพ์แผนที่ การนำเข้า ไฟล์สกุลอื่น ๆ เป็นต้น ซึ่งวิธีการเปิดไฟล์เข้าสู่โปรแกรมและการบันทึกไฟล์ จะกล่าวอย่างละเอียดในหัวข้อต่อไป

ภาพที่ 20 ส่วนประกอบที่อยู่ในเมนู "ไฟล์"

2. แก้ไข (Edit):

เป็นส่วนที่ใช้แก้ไขข้อมูลในแผนที่ เช่น การตัด (cut) คัดลอก (copy) วาง (paste) เปลี่ยนชื่อ (rename) เป็นต้น

3. มุมมอง (View):

เป็นส่วนที่ใช้กำหนดการแสดงผลต่าง ๆ เช่น การแสดงแถบเครื่องมือ แผนที่ ขนาดของมุมมอง เป็นต้น เครื่องมือนี้มีความสำคัญในการรีเซ็ตการเอียงและเข็มทิศ เนื่องจากขณะที่ผู้ใช้จัดการแผนที่ทำให้องศาและทิศเปลี่ยนแปลงไป การแสดงผลปกติ ควรเป็นมุมมองที่มองจากด้านบน ไม่เอียง และทิศด้านบนควรเป็นทิศเหนือเสมอ ดังนั้นก่อนการบันทึกภาพแผนที่หรือวัดระยะทาง ควรปรับให้แผนที่อยู่ในตำแหน่ง ที่เหมาะสมก่อน โดยคลิกที่ "มุมมอง -> รีเซ็ต -> การเอียงและเข็มทิศ"

ภาพที่ 21 ส่วนประกอบที่อยู่ในเมนู "แก้ไข"

Soogle Earl	th Pro	
<u>ไ</u> ฟล์ <u>แ</u> ก้ใข	<u>ມຸນນວง</u> ເครื่องมือ ເพิ່ม <u>ຄ</u> ວາມช่วยเหลือ	
♥ ด้นหา	🖌 แถบเครื่องมือ	Ctrl+Alt+T 🕢 🚢 🥥 📗 🖂 🛃
	🕑 แถบค้านข้าง	Ctrl+Alt+B 🕽 🗸 พิมพ์ บันทึกไฟล์ PDF
ตัวอย่าง: โรงแร	เด็มหน้าจอ	F11 in Lord
	ขนาดมุมมอง	, เไม่มีชอ
▼ สถานที่	แสดงการนำทาง	1ยสำหรับแผนที่ของคุณ
🕶 🔍 สถาน	🗹 แถมสถานะ	
🕨 🖉 😒 🖗 ñ	🗌 เส้นคาราง	Ctrl+L
I and the second sec	📝 แผนที่ภาพรวม	Ctrl+M
▶ □ S bir	🥅 คำอธิบายมาคราส่วน	ດລີວາໄຮັບຕຳມະນຸ່າ
🗆 🖨 สถาน	🥅 การทัวร์ชม	PINITE SEPTION
	🗹 อากาศ	ของแผนที่ให้
	🗌 ดวงอาทิตย์	
	🗌 ภาพในอดีด	เหมาะสม
	🕑 ผิวน้ำ	
	สำรวจ	
	ว้เช็ด	> ເວັບນ
	ทำให้ที่นี่เป็นดำแหน่งเริ่มด้นของฉัน	เข็มทิศ
▼ เลเมอร์	-	การเอียงและเข็มทิศ
W XX cousis		

ภาพที่ 22 ส่วนประกอบที่อยู่ในเมนู "มุมมอง"

4. เครื่องมือ (Tool):

เป็นส่วนของเครื่องมือที่ใช้ในแผนที่ เช่น ไม้บรรทัด ตาราง GPS โปรแกรม สร้างภาพยนตร์ เป็นต้น

5. เพิ่ม (Add):

ใช้เพิ่มข้อมูลส่วนต่าง ๆ เช่น โฟลเดอร์ เครื่องหมายตำแหน่ง เส้นทาง รูปหลายเหลี่ยม โมเดล เป็นต้น

ไม้บรรทัด		
🦳 ตาราง		
GPS		
🗌 โปรแกรมสร้างภาพย	นตร์	The second se
Regionate		85).
เข้าสู่โปรแกรมจำลอง	งการบิน	Ctrl+Alt+A
ຕັວເລືอก		/

ภาพที่ 23 ส่วนประกอบที่อยู่ในเมนู "เครื่องมือ"

ภาพที่ 24 ส่วนประกอบที่อยู่ในเมนู "เพิ่ม"

6. ความช่วยเหลือ (Help):

เป็นส่วนที่ให้ความช่วยเหลือหรือให้ข้อมูลต่าง ๆ แก่ผู้ใช้งาน เพื่อให้การใช้ โปรแกรมเป็นไปอย่างเต็มประสิทธิภาพ ตัวอย่างตัวช่วยต่าง ๆ เช่น คู่มือการใช้งาน ข้อกำหนดในการให้บริการ ข้อมูลเกี่ยวกับโปรแกรม Google Earth Pro เป็นต้น

ภาพที่ 25 ส่วนประกอบที่อยู่ในเมนู "เครื่องมือ"

3.2.2 ค้นหา

ส่วนย่อยนี้เป็นส่วนที่ใช้ค้นหาพื้นที่ที่ต้องการ โดยพิมพ์ได้ทั้งภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษ จากนั้นกดปุ่ม **"ค้นหา"** แล้วโปรแกรมจะเคลื่อนไปยังตำแหน่ง บนแผนที่ที่ผู้ใช้ต้องการทันที

ภาพที่ 26 การใช้เมนู "ค้นหา"

3.2.3 สถานที่

ส่วนย่อยนี้เป็นส่วนที่ผู้ใช้ได้เคยค้นหาสถานที่เอาไว้ หรือเป็นที่อยู่ของไฟล์ ที่เปิดเข้ามาในโปรแกรม ซึ่งเริ่มแรกจะอยู่ในส่วนของสถานที่ชั่วคราว หากต้องการ บันทึกสถานที่ต่าง ๆ ไว้ใช้งานถาวรในโปรแกรม โดยไม่ต้องไปหาเปิดไฟล์ซ้ำอีกครั้ง สามารถทำได้โดยคลิกขวาที่ไฟล์ที่ต้องการในส่วน "สถานที่ชั่วคราว" แล้วเลือก "บันทึกไปที่สถานที่ของฉัน"

ภาพที่ 27 หน้าจอแสดงแถบเครื่องมือสถานที่ และวิธีการบันทึกสถานที่

ภาพที่ 28 หน้าจอแสดงองค์ประกอบ ต่างๆ ที่อยู่ในส่วนของเลเยอร์

3.2.4 เลเยอร์

ส่วนย่อยนี้แสดงข้อมูลของ สถานที่ต่าง ๆ เช่น กรอบและป้ายชื่อ ของอาคาร ภาพถ่าย ถนน อาคาร 3 มิติ เป็นต้น ช่วยให้ผู้ใช้เห็นเส้นทางและ รายละเอียดของสถานที่ต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น ผู้ใช้สามารถคลิกหน้าข้อความ เพื่อเลือก แสดงข้อมูลบางอย่างได้ตามต้องการ

3.2.5 ส่วนของการสร้างและลบข้อมูล

ส่วนย่อยนี้แสดงเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้สร้างหรือจัดการข้อมูล เครื่องมือ สำคัญที่ควรรู้จักประกอบด้วย 6 เครื่องมือต่าง ๆ ดังภาพที่ 29

ภาพที่ 29 เครื่องมือต่าง ๆ ที่อยู่ในส่วนของการสร้างและลบข้อมูล

เครื่องมือต่าง ๆ มีรายละเอียดที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

- การเพิ่มหมุด ใช้กำหนดตำแหน่งและสร้างจุด (Landmark) ที่ผู้ใช้ต้องการ
- การเพิ่มรูปหลายเหลี่ยม เป็นส่วนที่ผู้ใช้สามารถเพิ่มขอบเขต ของสถานที่ต่าง ๆ ได้ทั้งในรูปของสี่เหลี่ยม วงกลม และรูปทรงอื่น ๆ อีกทั้งสามารถบอกขนาดของพื้นที่ดังกล่าวได้ด้วย
- บันทึกการเดินทาง เป็นส่วนที่สามารถบันทึกการเปลี่ยนแปลง ของแผนที่จากตำแหน่งหนึ่งไปยังอีกตำแหน่งหนึ่ง หรือการขยาย แผนที่ให้ใหญ่ขึ้นหรือเล็กลง เปรียบเสมือนกล้องวิดีโอที่บันทึกขณะ ที่มีการเคลื่อนไหวแผนที่
- ไม้บรรทัด สามารถวัดระยะห่างระหว่างสถานที่ หรือขนาด ของพื้นที่ได้ ซึ่งมีหลายหน่วยวัด เช่น เมตร กิโลเมตร ไมล์ เป็นต้น
- อีเมล ใช้สำหรับการส่งไฟล์ภาพหน้าจอ มุมมองปัจจุบัน เครื่องหมายดำแหน่ง ไปยังอีเมลต่าง ๆ
- บันทึกรูปภาพ ใช้บันทึกรูปภาพแผนที่ โดยเลือกตำแหน่งที่ เราต้องการ โดยภาพจะมีความละเอียดต่าง ๆ ให้เราเลือก สกุลของไฟล์ที่ได้จะเป็นสกุล JPEG

หมายเหตุ: วิธีการใช้งานของเครื่องมือเหล่านี้ จะกล่าวอย่างละเอียดในหัวข้อต่อ ๆ ไป

3.2.6 ส่วนแสดงแผนที่

ส่วนแสดงแผนที่นี้ สามารถซูมย่อ-ขยายแผนที่ได้ด้วยการใช้ scroll หรือคลิกขวา ของเมาส์ค้างไว้แล้วเลื่อนขึ้นเพื่อซูมเข้า (ขยาย) หรือเลื่อนลงเพื่อซูมออก (ย่อ) นอกจากนี้หากต้องการหมุนแผนที่หรือปรับระดับองศาการมอง สามารถกดปุ่ม Shift ค้างไว้ แล้วใช้คลิกเมาส์ด้านซ้ายเลื่อนไปตามทิศหรือองศาที่ต้องการ ถ้าหาก กดปุ่ม Ctrl ค้างไว้แทนการกดปุ่ม Shift จะเป็นการปรับระดับองศาเพียงอย่างเดียว ซึ่งก่อนการนำแผนที่ไปใช้ จำเป็นต้องปรับระดับองศาและทิศให้กลับมาตำแหน่งปกติ ซึ่งทำได้โดยการรีเซ็ตการเอียงและเข็มทิศ ดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น

ภาพที่ 30 หน้าจอส่วนแสดงแผนที่ใน Google Earth Pro

3.2.7 เครื่องมือควบคุมการแสดงแผนที่

ส่วนย่อยนี้เป็นส่วนที่ใช้ควบคุมแผนที่ เช่น

- การหมุนทิศของแผนที่ ใช้ลูกศรที่อยู่รอบสัญลักษณ์ดวงตา เพื่อปรับ ทิศตามตรงการ หรือคลิกที่ตัว N เพื่อปรับให้ทิศเหนืออยู่ด้านบน
- การเสื่อนตำแหน่งของแผนที่ ให้คลิกที่ลูกศรที่อยู่รอบสัญลักษณ์มือ เพื่อเสื่อนไปด้านบน ล่าง ซ้าย ขวา
- การดูมุมมองแบบ Street View ซึ่งเป็นภาพจริงในแต่ละบริเวณ ผู้ใช้สามารถดูได้โดยกดที่รูปคนเพื่อไปวางลงบนพื้นที่ที่ต้องการ หากต้องการออกจากมุมมองนี้ให้กด "ออกจาก Street View"

- การซูมย่อ-ขยายแผนที่ โดยกดเครื่องหมายบวกเพื่อซูมเข้า (ขยาย)
 หรือกดเครื่องหมายลบเพื่อซูมออก (ย่อ) หรือเลื่อนเครื่องหมาย "-"
 ตรงกลางระหว่างเครื่องหมายบวกและลบ เพื่อซูมเข้า-ออก
 ตามต้องการ
- สามารถใช้แป้นลัด "R" (แป้นพิมพ์ต้องตั้งค่าที่ภาษาอังกฤษ)
 เพื่อรีเซตระนาบของแผนที่ได้

ภาพที่ 31 หน้าจอแสดงส่วนของแผนที่ใน Google Earth Pro

3.2.8 ส่วนแจ้งสถานะ

ส่วนย่อยนี้เป็นส่วนที่แสดงวันที่เก็บภาพ พิกัดของตำแหน่งเมาส์ที่วางไว้ เป็นละติจูดกับลองจิจูด ความสูง และความสูงจากระดับสายตา (หรืออาจแสดงผล รูปแบบอื่น ตามที่ผู้ใช้กำหนด)

ชื่นที่เกิบภาพ: 10/2017 13°43'22.42"น. 100°31'24.74"ตอ. ความสูง 0 ม. ความสูงระดับสายดา 2 ม. 🚺

ภาพที่ 32 หน้าจอแสดงส่วนของแผนที่ใน Google Earth Pro

3.3.1 การสร้างหมุด (Waypoints)

วิธีการสร้างหมุด (Waypoints) และการแก้ไขหมุดสามารถทำได้ดังขั้นตอน ต่อไปนี้

1. เริ่มต้นการสร้างหมุด (Waypoints)

ผู้ใช้สามารถเริ่มสร้างหมุดโดยคลิกที่ เพิ่มหมุด 😥 ตามภาพที่ 33 จากนั้นจะมีหน้าต่างแสดงข้อมูลของหมุด และดำแหน่งของหมุดที่ผู้ใช้สร้างขึ้นจะ ปรากฏบนหน้าจอบนแผนที่ ผู้ใช้สามารถคลิกที่หมุดบนแผนที่ค้างไว้ แล้วลากไปวาง ในตำแหน่งที่ต้องการ

ภาพที่ 33 ขั้นตอนการปักหมุดในโปรแกรม Google Earth Pro

2. การตั้งชื่อหมุด

เมื่อผู้ใช้คลิกไปที่ **"เพิ่มหมุด"** หมุดที่ขึ้นบนแผนที่จะยังไม่มีชื่อ โดยจะมี ข้อความปรากฏว่า **"เครื่องหมายแสดงตำแหน่ง ไม่มีชื่อ"** ผู้ใช้สามารถทำการ แก้ไขได้โดยพิมพ์ชื่อหมุดในช่อง กรณีที่ใส่ชื่อเสร็จแล้ว และผู้ใช้ต้องการปรับแก้ ลักษณะหมุดโดยการคลิกไปที่รูปหมุด **เ**จ้า เพื่อเข้าไปแก้ไขลักษณะของหมุด

Google Earth - เสรี ใส่ชื่อหมุด	คลิกเพื่อแก้ไขลักษณะหมุด
ชื่อ: เครื่องหมายแสดงค่าแหน่ง ไม่มีชื่อ	

ภาพที่ 34 ขั้นตอนการใส่ชื่อและปรับแก้ลักษณะหมุดใน Google Earth Pro

การปรับแต่งลักษณะ ของหมุด

เมื่อผู้ใช้คลิกไปที่หมุดสีเหลือง ตามวิธีข้างต้นแล้ว จะมีหน้าต่าง **"โอคอน"** ปรากฏขึ้นมาดังภาพที่ 35 ผู้ใช้สามารถเลือกปรับเปลี่ยน องค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้ สี สัดส่วน (ขนาด) ความทึบ (โดยความทึบ 100% เป็นหมุดที่มีความทึบแสง ยิ่งเปอร์เซ็นต์ ความทึบแสงน้อย หมุดจะมีความ โปร่งแสงมากยิ่งขึ้น) สัญลักษณ์ของหมุด (สามารถเลือกได้หลายรูปแบบและ หลายสี) นอกจากนี้หากผู้ใช้ต้องการใช้ ไอคอนที่นอกเหนือจากที่มีก็สามารถ ทำได้ โดยการนำเข้าจากรูปภาพจาก

ภาพที่ 35 การแก้ไขคุณสมบัติต่าง ๆ ของหมุด

คอมพิวเตอร์หรือจากเว็บไซต์ โดยให้คลิกที่ **"เพิ่มไอคอนแบบกำหนดเอง"** แล้วเลือกรูปภาพที่ต้องการใช้เป็นไอคอนบนแผนที่

4. การเพิ่มไอคอนแบบกำหนดเอง

เมื่อผู้ใช้ต้องการเพิ่มไอคอนเอง ให้ทำการคลิกไปที่ **"เพิ่มไอคอนแบบกำหนดเอง"** จะมีหน้าต่าง Google Earth ปรากฏขึ้นมาให้ผู้ใช้ใส่ตำแหน่งของไอคอน หากผู้ใช้ ต้องการเลือกรูปภาพจากคอมพิวเตอร์ให้คลิก **"เรียกดู"** แล้วเลือกไฟล์รูปภาพ ที่ต้องการ แต่ถ้าผู้ใช้ต้องการนำรูปภาพจากเว็บไซต์ ให้เปิดรูปที่เว็บไซต์แล้วทำการ คลิกขวาที่รูปนั้น ๆ แล้วเลือก **"Copy image address"** หรือ **"คัดลอกที่อยู่รูปภาพ"** แล้วนำมาวางในช่อง **"ตำแหน่งไอคอน"** โดยกดคลิกขวาที่ช่องแล้วเลือก **"วาง"** (หรือกด **"Ctrl+v"**) เพื่อทำการวางลิงก์รูปภาพดังกล่าว จากนั้นกด **"ตกลง"** เพื่อลิ้นสุดการเลือกเพิ่มไอคอนจากแหล่งอื่น (ภาพที่ 36)

สิ่งที่ควรระวังสำหรับการนำรูปจากแหล่งอื่นมาใช้ คือ เรื่องของลิขสิทธิ์ จึงจำเป็นต้องใส่แหล่งที่มาของรูปภาพเหล่านั้นด้วย

ภาพที่ 36 ขั้นตอนการ "เพิ่มไอคอนแบบกำหนดเอง"

5. การแก้ไขตำแหน่งของหมุด

การแก้ไขตำแหน่งของหมุดส่วนนี้ เป็นส่วนของการบอกตำแหน่งโดยการกำหนด ค่าละติจูด (พิกัดทางเหนือ) และลองจิจูด (พิกัดทางตะวันออก) โดยค่าทั้งสองที่ปรากฏ บนหน้าต่างหลังจากที่ผู้ใช้คลิก **"เพิ่มหมุด"** แล้วนั้นเป็นค่าที่แสดงตำแหน่งของหมุด ในปัจจุบัน ผู้ใช้สามารถแก้ไขตำแหน่งได้ 2 วิธี คือ

(1) ใช้เมาส์คลิกที่ตำแหน่งของหมุดปัจจุบันที่มีกรอบสีเหลืองปรากฏอยู่ โดยคลิกเมาส์ค้างไว้แล้วลากไปยังตำแหน่งที่ต้องการ ตัวเลขที่ปรากฏอยู่ในช่อง ละติจูดและลองจิจูดจะเปลี่ยนไปตามตำแหน่งของหมุดที่ผู้ใช้นำไปวาง หรือ

(2) ทำการพิมพ์ค่าละติจูด และลองจิจูดที่ผู้ใช้ทราบลงไปในช่องพิกัดได้เลย

	1. คลิกเมา	ส์ค้างไว้แล้ว	ลากไปยังตำแห	หน่งที่ต้องการ
	oogle Earth - เครื่องหมายแสดงเ	ตำแหน่ง ใหม่		
5	อ: เครื่องหมายแสดงดำแห	น่ง ไม่มีชื่อ		2. พิมพ์พิกัดที่
1 1 1		เขต:	47 P	้ ต้องการลงใน
An and the second of		พิกัดทางตะวันออก:	583823.22 ม. ดะวันออก	ซ่องว่างได้เลย
ALC: N		พิกัดทางเหนือ:	1716971.78 ม. เหนือ	

ภาพที่ 37 การแก้ไขตำแหน่งของหมุด

6. การเพิ่มคำอธิบาย เพิ่มลิงก์ และเพิ่มรูปภาพจากเว็บไซต์

ในที่นี้จะอธิบายแยกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

<u>ส่วนที่ 1</u>: การเพิ่มคำอธิบาย โดยผู้ใช้สามารถพิมพ์ข้อความต่าง ๆ เพื่อเป็น คำอธิบายของหมุดได้โดยคลิกที่แท็บ **"คำอธิบาย"** แล้วพิมพ์ข้อความลงในช่องว่าง <u>ส่วนที่ 2</u>: การเพิ่มลิงก์ข้อมูลจากเว็บไซต์ ผู้ใช้สามารถเพิ่มลิงก์ได้โดยคลิกที่ **"เพิ่มลิงก์..."** แล้วใส่ URL จากเว็บไซต์ที่ต้องการลงในช่อง **"URL ของลิงก์"** สังเกตบริเวณข้อความด้านล่าง ถ้าผู้ใช้เพิ่มลิงก์สำเร็จ จะปรากฏ URL ของเว็บไซต์ ขึ้นต่อจากคำอธิบาย

<u>ส่วนที่ 3</u>: การเพิ่มรูปภาพจากเว็บไซต์ หากผู้ใช้ต้องการเพิ่มรูปภาพ จากเว็บไซด์ สามารถทำได้โดยเข้าไปที่เว็บไซต์หารูปที่ต้องการ แล้วคลิกขวาที่รูป แล้วเลือก "Copy image address" หรือ "**คัดลอกที่อยู่รูปภาพ**" แล้วนำมาวาง ในช่อง "URL ภาพ" ถ้าผู้ใช้เพิ่มรูปภาพจากเว็บไซต์ได้สำเร็จ จะมีลิงก์รูปภาพ ปรากฏอยู่ต่อจากลิงก์ข้อมูลจากเว็บไซต์

<u>ส่วนที่ 4</u> : การเพิ่มรูปภาพจากคอมพิวเตอร์ สามารถทำได้โดยคลิกที่ **"เพิ่มรูปภาพจากคอมพิวเตอร์..."** แล้วเลือกรูปภาพที่ได้บันทึกไว้

เมื่อผู้ใช้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ต้องการใส่ในหมุดเรียบร้อย ทุกส่วนแล้ว ให้คลิก "**ตกลง"** เพื่อจบการตั้งค่าต่าง ๆ (ขั้นตอนโดยสรุปดังภาพที่ 38)

Google Earth - เครื่องหมายแต่ดงต่างหน่ง ให	si -		×	
ชื่อ: ให้รื่องหมายแสดงด้านหน่ง ไม่มีชื่	1			
1. คลิกเพื่อ เพิ่มคำอธิบาย	เขต: 47 P ทางตะวันออก: 583823.22 ม. ตะวันออก	1		
สำอริบาย สึกษณะ, สั มุลสออ	พิภัตทางเหนือ: 1716971.78 ม. เหนือ ว. รรดับความสูง	1.2 พิมพ์คำอธิบาย ที่ต้องการ		
เห็มต้อก (หมู่สุนภาพจากป	มม (เห็นรูมภาพจากค่อมพิมตอร์)			
1.3 คลิกเร	พื่อจบการทำงาน	ตกลง ยกเล็ก	2.3 คลิกเพื่อ	
2. คลิกเพื่อเพิ่มลิงก์ า	ວຣີນາຍ ລັກນະແະ, ສີ :	มุมมอง ระดับความสูง	จบการทำงาน	
ข้อมูลจากเว็บไซต์	เพิ่มลิงก์ เพิ่มรูปภา	หจากเว็บ	จาก พัวเตอร์	
2.1 ใส่ลิงก์ที่ต้องการ	ิ <mark>RL ของลิงท์ s_pages/tea</mark>	ak.html ดกลง	ยกเล็ก	
	เป็นไม้ยืนด้น พบได้ในป่าเ	ມຎູຈพรรณ		
2.2 ถาม ORL ปรากฏแสดงว่า	เป็นไม้ยืนด้น พบได้ในป่าเป www.satitm.chula.ac.th/	uouawssou <a href="htt /cudbiomap/plants_pag</td><td>p:// ges/</td></tr><tr><td>เพิ่มลิงก์สำเร็จ</td><td>plants_pages/teak.html</td><td></td><td>biomap/</td></tr><tr><td>3. คลิกเพื่อเพิ่ม ค่าอ</td><td>ໄນາຍ ລັກອລະ, ສີ ນ</td><td>ຸມນວง ຮະດັບດວານສູ</td><td>3</td></tr><tr><td>รูปภาพจากเว็บไซต์</td><td>เพิ่มรูปภาพ</td><td>ເຈາກເວັ້ນ ເพີ່ມຮູປກາທ</td><td>เจากคอมพิวเตอร์</td></tr><tr><td>3.1 ใส่ลิงก์ที่อยู่</td><td>BL 01W: 681%E0%B8%</td><td>81.jpg ดกลง</td><td>ยกเลิก</td></tr><tr><td>ของรูปภาพ</td><td>เป็นไม้ยืนด้น พบได้ในป่าเม www.satitm.chula.ac.th/ wak.html">http://www.	มญจพรรณ <a href="ht cudbiomap/plants_pa satitor chula ac th/cur</td><td>tp:// ges/</td></tr><tr><td>3.2 ถ้ามีลิงก์</td><td>plants_pages/teak.html< wp-content/uploads/201</td><td><pre><img src=" https:<br="">4/06/	//medthai.com/
รูปภาพปรากฏ	%E0%B8%95%E0%B9% %E0%B8%B1%E0%B8%	89%E0%B8%99%E0	%88%AA	
แสดงว่าเพิ่มสำเร็จ	3 3 000100000		กลง ยกเลิก	
	2.2 MMILIME/4/11	131110.119		

ภาพที่ 38 การเพิ่มข้อมูล & รูปภาพจากเว็บไซต์หรือจากคอมพิวเตอร์

7. การแสดงผลข้อมูลบนแผนที่

หลังจากที่ผู้ใช้ได้ทำการตั้งค่าเสร็จสิ้น และคลิก **"ตกลง"** เพื่อจบการตั้งค่า ต่าง ๆ ในขั้นตอนก่อนหน้าแล้ว จะปรากฎหมุดที่ผู้ใช้ได้สร้างไว้บนหน้าจอแผนที่ ซึ่งเมื่อผู้ใช้ดับเบิลคลิกที่หมุดจะมีหน้าต่างแสดงข้อมูลที่ผู้ใช้ได้ใส่เอาไว้ โดยภาพด้านซ้าย จะเป็นส่วนของข้อมูลที่ผู้ใช้ได้ตั้งค่าไว้ ส่วนด้านขวาเป็นส่วนของการแสดงผล ซึ่งได้แสดงความสัมพันธ์โดยการโยงไว้ด้วยลูกศรลีต่าง ๆ ดังภาพที่ 39

ภาพที่ 39 หน้าจอแสดงข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้สร้างไว้

8. การปรับแก้ คุณสมบัติของหมุด

เมื่อผู้ใช้ต้องการปรับแก้ไข หมุดเพิ่มเติมหลังจากที่ได้ทำเสร็จ ไปแล้วนั้น สามารถทำได้โดยให้คลิก ขวาที่หมุดนั้น ๆ แล้วเลือก "คุณสมบัติ" จะมีหน้าต่างแสดง ข้อมูลของหมุดขึ้นมาเหมือนข้อที่ 1) ผู้ใช้สามารถแก้ไขได้ตามต้องการ โดยใช้วิธีการเช่นเดียวกับข้อ 2) – 6) และหลังจากปรับแก้เสร็จแล้วให้ คลิก "ตกลง"

ภาพที่ 40 การแก้ไขคุณสมบัติต่างๆ ของหมุด หลังจากที่ทำเสร็จแล้ว

3.3.2 การสร้างรูปหลายเหลี่ยม (Polygon)

ผู้ใช้สามารถสร[้]างรูปหลายเหลี่ยมหรือรูปปิด (Polygon) เพื่อดูขนาดของพื้นที่ และใช้ประกอบการทำแผนที่ได้ โดยขั้นตอนมีดังนี้

1. เริ่มต้นการสร้างรูปหลายเหลี่ยม (Polygon)

โดยคลิกที่ไอคอน **"เพิ่มรูปหลายเหลี่ยม"** ซึ่งมีสัญลักษณ์เป็นรูปหกเหลี่ยม สีฟ้าขาว <u>อ</u>า จากนั้นจะมีหน้าต่างแสดงข้อมูลของรูปหลายเหลี่ยมขึ้นมา วิธีการสังเกต ถ้าผู้ใช้ทำถูก ตัวเคอร์เซอร์ของเมาส์จะเปลี่ยนจากรูปมือเป็นกรอบสี่เหลี่ยม และมีหน้าต่างให้ตั้งชื่อ **"รูปหลายเหลี่ยมใหม่"** ขึ้นมา

	I C I I I I I I I I I I I I I I I I I I	•
Google Earth -	รูปหลายเหลี่ยม ใหม่	
ชื่อ: <mark>รูปหลาย</mark>	<u>สหรัญสารภัยส</u> ์ 1. คลิก "เพิ่มรูปหลายเหลี่ยม"	
คาอรมาย	ลกษณะ,ส มุมมอง ระดบความสูง ขนาด	
2. 19	^ส เห _{ลุ่มมาพรทะนม} เห _{ลุ่มมาพรทะผมสมสม} เน้าต่างแสดงข้อมูลและการตั้งค่า "รูปหลายเหลี่ยม"	

ภาพที่ 41 การสร้างรูปหลายเหลี่ยม (Polygon)

2. การตั้งชื่อรูปหลายเหลี่ยม (Polygon)

ขั้นตอนต่อมาคือการตั้งชื่อรูปหลายเหลี่ยมที่สร้างขึ้น ให้ผู้ใช้ทำการ พิมพ์ชื่อรูปหลายเหลี่ยมที่ต้องการทับลงในช่อง **"ชื่อ"** ซึ่งจะมีข้อความเดิมว่า **"รูปหลายเหลี่ยม ไม่มีชื่อ"**

อ: รูปหลายเหล	ยม ใม่มีชื่อ	~				
ค่าอซิบาย เ	ักษณะ,สี่มุ	1. ใส่ชื่อ	รูปหลายเห	หลี่ยม		
เพิ่มลิงก์	เพิ่มรูปภาพ	จากเว็บ เพิ่มรู	ง ปภาพจากคอมพิว	เตอร์		
				2. ครั	จิกเพื่อจบเ	การตั้งชื่อ

ภาพที่ 42 การตั้งชื่อรูปหลายเหลี่ยม (Polygon)

เริ่มต้นการสร้างรูปหลายเหลี่ยม

ผู้ใช้สามารถสร้างรูปหลายเหลี่ยมได้ทันที แม้ไม่ได้ปิดหน้าต่างแสดงข้อมูล ของรูปหลายเหลี่ยม โดยวิธีการสร้างรูปหลายเหลี่ยมนั้นให้ใช้เมาส์คลิกรอบพื้นที่ ที่ต้องการสร้างรูปหลายเหลี่ยม โดยเริ่มจากจุดใดจุดหนึ่งในเส้นรอบรูปก่อนก็ได้ ซึ่งสามารถทำได้ 2 วิธี ดังนี้

> – <u>วิธีที่ 1</u> คือ ใช้เมาส์คลิกที่จุดแรกจากนั้นเลื่อนเมาส์ไปอีกตำแหน่ง แล้วคลิกอีกจุดหนึ่ง วิธีนี้สามารถกำหนดระยะห่างระหว่างจุดได้และ เส้นระหว่างจุดที่ได้จะเป็นเส้นตรงชัดเจน วิธีนี้เหมาะที่จะใช้กับพื้นที่ ที่มีลักษณะเป็นเส้นตรง ไม่โค้ง เช่น พื้นที่ที่เป็นรูปเหลี่ยมต่าง ๆ

> <u>วิธีที่ 2</u> คือ คลิกเมาส์ค้างไว้แล้วลากไปตามเส้นรอบรูปพื้นที่ เส้นที่ได้จะมีความโค้งมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความแม่นยำของผู้ใช้ ข้อดีของ วิธีนี้คือพื้นที่ที่ได้จะมีความละเอียดและแม่นยำมากกว่าวิธีแรก

> <u>วิธีการลบจุด</u> ทั้งนี้หากผู้ใช้ต้องการลบจุดสีแดงจุดใดจุดหนึ่ง ให้คลิกที่ จุดนั้นแล้วกดปุ่ม delete หรือกดปุ่ม delete อย่างต่อเนื่อง จุดสีแดงจะถูกลบ ไปเรื่อย ๆ จากจุดล่าสุดไปจนถึงจุดแรก

ภาพที่ 43 วิธีการสร้างรูปหลายเหลี่ยมทั้ง 2 วิธี

4. การดูขนาดพื้นที่และความยาวเส้นรอบรูปหลายเหลี่ยม

ผู้ใช้สามารถดูขนาดของพื้นที่และความยาวของเส้นรอบรูปของรูปหลายเหลี่ยม ได้โดยการคลิกที่แท็บ **"ขนาด"** จะมีข้อมูลของเส้นขอบและพื้นที่ปรากฏขึ้นมา ซึ่งเส้นขอบคือความยาวของเส้นรอบรูปของพื้นที่แสดงด้วยจุดสีแดงที่ผู้ใช้ ลากต่อเนื่องกัน โดยผู้ใช้สามารถปรับหน่วยของขนาดให้เหมาะสมตามความต้องการได้ โดยทั่วไปที่นิยมใช้ถ้าเป็นเส้นรอบรูปจะใช้หน่วยเป็น **"เมตรหรือกิโลเมตร"** แต่ถ้าเป็นพื้นที่จะใช้หน่วยเป็น **"ตาราง..."**

ภาพที่ 44 การดูเส้นรอบรูปและขนาดพื้นที่ของรูปหลายเหลี่ยม

5. การใส่คำอธิบายและข้อมูลต่าง ๆ ในรูปหลายเหลี่ยม

ผู้ใช้สามารถใส่คำอธิบายพร้อมกับรายละเอียดอื่น ๆ ในรูปหลายเหลี่ยมได้ เช่นเดียวกับการทำในหมุด โดยคลิกที่แท็บ **"คำอธิบาย"** ซึ่งสามารถใส่คำอธิบาย เพิ่มลิงก์ เพิ่มรูปภาพจากเว็บ และเพิ่มรูปภาพจากคอมพิวเตอร์ได้ (สามารถดูวิธี การทำเพิ่มเติมได้จากข้อที่ 6) ในหัวข้อการสร้างหมุด

ภาพที่ 45 การใส่คำอธิบาย เพิ่มลิงก์หรือรูปภาพจากเว็บไซต์หรือคอมพิวเตอร์

6. การปรับแต่งลักษณะ และสีของรูปหลายเหลี่ยม

ผู้ใช้สามารถปรับแต่งลักษณะ และสีของรูปหลายเหลี่ยมได้โดยคลิกที่แท็บ "**ลักษณะ, สี"** โดยคุณสมบัติของรูปหลายเหลี่ยมถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

- "เส้น" ผู้ใช้สามารถเปลี่ยนสี ความกว้าง (ความหนาของเส้น) และความ ทึบของเส้นได้ โดยค่าความทึบอยู่ระหว่าง 0 - 100% ซึ่ง 100% คือ ความทึบเหมือนเส้นปกติ และเส้นจะมีความทึบน้อยลง (โปร่งแสงมากขึ้น) เมื่อมีเปอร์เซ็นต์ค่าความทึบลดลง
- "พื้นที่" ผู้ใช้สามารถเปลี่ยนสี ลักษณะของพื้นที่ โดยเลือกจากปุ่มด้านข้าง ของสี หากเลือกเป็น "กรอกข้อมูล+แสดงข้อมูล" หรือ "เติม" ภาพพื้นที่ ที่ได้จะเป็นสีทึบซึ่งผู้ใช้สามารถปรับระดับความทึบได้ตามต้องการ แต่หากเลือกเป็น "แสดงผล" ภาพพื้นที่ที่ได้จะไม่มีสีพื้นหลัง แต่จะแสดงเป็นภาพถ่ายทางอากาศของพื้นที่จริงแทน

โดยทั่วไปในส่วนของเส้นและพื้นที่นี้จะนิยมใช้เส้นเป็นสีแดงและพื้นที่เป็นสีขาว ทั้งนี้เมื่อผู้ใช้แก้ไขและใส่ข้อมูลต่าง ๆ ครบตามต้องการแล้วให้คลิก <mark>"ตกลง</mark>"

ภาพที่ 46 การปรับลักษณะ และสีของรูปหลายเหลี่ยม

7. การแก้ไขข้อมูลของรูปหลายเหลี่ยม

หากผู้ใช้ต้องการแก้ไขข้อมูลหรือคุณลักษณะใด ๆ ของรูปหลายเหลี่ยม สามารถทำได้โดยคลิกขวาที่ชื่อของรูปหลายเหลี่ยมนั้นแล้วเลือก **"คุณสมบัติ"** หลังจากนั้นจะมีหน้าต่างแสดงข้อมูลของรูปหลายเหลี่ยมปรากฏขึ้นมาเหมือนข้อที่ 1) ผู้ใช้ต้องการแก้ไขข้อมูลส่วนใดสามารถแก้ไขได้ตามความต้องการโดยใช้วิธีการ เช่นเดียวกับข้อที่ 2) – 6) เสร็จแล้วคลิก "ตกลง" เพื่อจบการปรับแก้รูปหลายเหลี่ยม

ภาพที่ 47 การแก้ไขข้อมูลและคุณสมบัติต่าง ๆ

3.3.3 การใช้ไม้บรรทัด

ผู้ใช้สามารถวัดระยะทางหรือพื้นที่ในแผนที่ได้โดยใช้เครื่องมือไม้บรรทัด โดยคลิก **"แสดงไม้บรรทัด"** เป็นสัญลักษณ์รูปไม้บรรทัดสีฟ้า **1** จากนั้น จะมีหน้าต่างแสดงข้อมูลของไม้บรรทัดขึ้นมา โดยเครื่องมือไม้บรรทัดนี้ สามารถวัดได้ 6 ประเภท คือ เส้น เส้นทาง รูปหลายเหลี่ยม รูปวงกลม เส้นทาง 3 มิติ และรูปหลาย เหลี่ยม 3 มิติ ทั้งนี้ก่อนการวัดระยะทางผู้ใช้จำเป็นต้องรีเซ็ตการเอียงและเข็มทิศก่อน เพื่อลดความคลาดเคลื่อนของระยะทางที่เกิดจากการเอียงของแผนที่ และสายตาผู้ใช้ โดยวิธีการใช้ไม้บรรทัด มีดังต่อไปนี้

1. การวัดระยะทางระหว่างจุดสองจุดบนพื้น

เมื่อผู้ใช้ต้องการวัดระยะทางจากดำแหน่งหนึ่งไปอีกดำแหน่งหนึ่ง (ภาพที่ 48) ให้คลิกที่แท็บ **"เส้น"** จากนั้นใช้เมาส์คลิกจุดที่ต้องการจะวัด 1 ครั้ง แล้วเลื่อนเมาส์ ไปอีกดำแหน่งหนึ่งแล้วคลิกอีกหนึ่งครั้ง จะได้เป็นเส้นสีเหลืองขึ้นมา ซึ่งในหน้าต่าง แสดงข้อมูลของเส้นจะมีข้อมูลระยะทางอัพเดตขึ้นมา (จากตอนแรกมีค่าเป็นศูนย์) ผู้ใช้สามารถเปลี่ยนหน่วยวัดของระยะทางได้ จากนั้นกด **"บันทึก"** หากต้องการลบเส้น หรือแก้ไขเส้นสามารถกด delete เพื่อลบจุด หรือกด **"ล้าง"** เพื่อเริ่มต้นวาดเส้นใหม่

2. การวัดระยะทางระหว่างจุดหลายจุดบนพื้น

เมื่อผู้ใช้ต้องการวัดระยะทางจากตำแหน่งหนึ่งไปยังตำแหน่งต่อ ๆ ไปเรื่อย ๆ สามารถใช้เครื่องมือไม้บรรทัด โดยคลิกที่แท็บ **"เส้นทาง"** แล้วใช้เมาส์คลิกที่จุด เริ่มต้น 1 ครั้ง แล้วเสื่อนเมาส์ไปยังจุดต่อไปแล้วคลิกอีก 1 ครั้ง ทำเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ จนครบระยะที่ต้องการวัด โดยในหน้าต่างแสดงข้อมูลจะมีความยาวของระยะทาง เพิ่มขึ้นตามจำนวนระยะทางที่ผู้ใช้ได้วาดไว้ ซึ่งเส้นที่ผู้ใช้วาดไว้จะปรากฏในแผนที่ ด้วยเส้นสีเหลือง นอกจากนี้ผู้ใช้สามารถเปลี่ยนหน่วยความยาวได้เช่นเดียวกัน หลังจากทำการวัดเสร็จสิ้นแล้วให้ทำการกด **"บันทึก**"

ภาพที่ 49 การใช้ไม้บรรทัดวัดระยะทางระหว่างจุดหลายจุดบนพื้น

การวัดระยะทางและพื้นที่ของรูปทรงเรขาคณิตบนพื้น

เมื่อผู้ใช้ต้องการวัดระยะทางและพื้นที่ของรูปทรงเรขาคณิตบนพื้น (ภาพที่ 50) ให้ผู้ใช้คลิกแท็บ **"รูปหลายเหลี่ยม"** แล้วเริ่มต้นการวัดโดยใช้เมาส์คลิกจากจุดจุดหนึ่ง ไปยังจุดต่อ ๆ ไป หรือคลิกจุดเริ่มต้นจุดแรกแล้วคลิกเมาส์ค้างไว้แล้วลากต่อเนื่อง ตามพื้นที่ที่ต้องการ วิธีนี้จะคล้ายกับการสร้างรูปหลายเหลี่ยม (polygon) และ สามารถวัดระยะทางและพื้นที่ได้เช่นเดียวกัน หน้าต่างข้อมูลจะแสดงความยาวของ **"เส้นรอบรูป"** และขนาดของ **"พื้นที่"** ผู้ใช้สามารถเปลี่ยนหน่วยได้ตามต้องการ เมื่อวัดระยะทางและพื้นที่ต่าง ๆ เสร็จเรียบร้อย ให้กด **"บันทึก"**

ภาพที่ 50 การใช้ไม้บรรทัดวัดระยะทางและพื้นที่รูปทรงเรขาคณิตบนพื้น

4. การวัดเส้นรอบวงและพื้นที่วงกลมบนพื้น

เมื่อผู้ใช้ต้องการวัดเส้นรอบวงและพื้นที่วงกลมบนพื้น (ภาพที่ 51) ให้คลิกแท็บ "วงกลม" แล้วเริ่มต้นการวัดโดยใช้เมาส์คลิกที่จุดศูนย์กลางของพื้นที่วงกลม แล้วใช้เมาส์เลื่อนออกจะจุดศูนย์กลาง ซึ่งจะมีเส้นวงกลมสีเหลืองแทนเส้นรอบวง ขยายขึ้นตามเมาส์ที่ผู้ใช้เลื่อนออกจากจุดศูนย์กลาง เมื่อถึงจุดที่ต้องการแล้วให้คลิกเมาส์ อีก 1 ครั้ง ที่หน้าต่างข้อมูลจะแสดงความยาวของ "รัศมี" "พื้นที่" และ "เส้นรอบวง" ผู้ใช้สามารถเปลี่ยนหน่วยได้ตามต้องการ เมื่อวัดระยะทางและพื้นที่ต่าง ๆ เสร็จเรียบร้อย ให้กด "บันทึก"

ภาพที่ 51 การใช้ไม้บรรทัดวัดเส้นรอบวงและพื้นที่วงกลมบนพื้น

59

3.3.4 การบันทึกภาพ

ผู้ใช้สามารถบันทึกภาพแผนที่ที่แสดงอยู่ในปัจจุบันได้ โดยคลิกที่ไอคอน "**บันทึกรูปภาพ"** หลังจากนั้นจะมีข้อมูลต่าง ๆ ของแผนที่ขึ้นมาให้ผู้ใช้เลือก ได้แก่ ชื่อแผนที่ คำอธิบาย นอกจากนี้ผู้ใช้ยังสามารถปรับองค์ประกอบ สัดส่วน รูปแบบ และขนาดของแผนที่ได้ สำหรับวิธีการแก้ไของค์ประกอบของแผนที่ต่าง ๆ มีดังต่อไปนี้

1. การตั้งชื่อแผนที่ และคำอธิบาย

วิธีการตั้งชื่อแผนที่และคำอธิบาย (ภาพที่ 52) ก่อนทำการบันทึกเป็นภาพนั้น สามารถทำได้ 2 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่เป็นชื่อแผนที่ ให้ผู้ใช้เริ่มตั้งชื่อแผนที่ได้โดยการเลื่อนเมาส์ไปคลิกที่ กรอบสีขาวที่มีชื่อว่า "แผนที่ที่ไม่มีชื่อ" จะมีรูปดินสอขึ้นมา ให้ทำการ คลิกลงไปแล้วจะมีหน้าต่าง "แก้ไข: Title and Description" ขึ้นมา ผู้ใช้สามารถพิมพ์ชื่อแผนที่ลงไปได้เลยโดยในทีนี้ใส่เป็น "สวนสาธารณะ"
- ส่วนที่เป็นคำอธิบาย ผู้ใช้สามารถพิมพ์รายละเอียดของแผนที่ได้ ตามต้องการบริเวณ "เขียนคำอธิบายสำหรับแผนที่ของคุณ" โดยในที่นี้ ใส่ว่า "พื้นที่ 0.57 ตารางกิโลเมตร" เมื่อพิมพ์เสร็จแล้วให้คลิกกากบาท ลีแดง (มุมบนขวา) เพื่อเป็นการสิ้นสุดการแก้ไข

หลังจากที่ผู้ใช้ใส่รายละเอียดตามขั้นตอนข้างต้นแล้ว บนแผนที่จะปรากฏ หน้าต่างตรงมุมซ้ายขึ้นมา โดยจะมีชื่อและคำอธิบายที่ผู้ใช้ได้ใส่เข้าไปก่อนหน้านี้

2. การกำหนดค่าแผนที่

ผู้ใช้สามารถปรับแต่งได้ตามความต้องการ โดยคลิกไปที่ **"ตัวเลือกแผนที่"** ซึ่งส่วนที่สามารถปรับแต่งได้มีดังนี้

- <u>องค์ประกอบ</u> ในส่วนนี้ผู้ใช้สามารถเลือกให้แสดงหรือไม่แสดง รายละเอียดต่าง ๆ ต่อไปนี้ได้ คือ ชื่อและคำอธิบาย คำอธิบาย มาตราส่วน เข็มทิศ และพื้นที่ HTML หากผู้ใช้ต้องการให้แสดงให้คลิกหน้า องค์ประกอบนั้น ๆ ให้มีเครื่องหมายถูก (✓) ปรากฏขึ้น แต่หาก ไม่ต้องการแสดงให้คลิกซ้ำเพื่อนำเครื่องหมายถูก (✓) ออก
- <u>การปรับสัดส่วน</u> ผู้ใช้สามารถปรับขนาดขององค์ประกอบที่แสดง ในแผนที่ได้ หากต้องการขนาดใหญ่ที่สุด ให้ตั้งค่าเป็น 100% (ค่าน้อยขนาดจะเล็กลง)
- <u>การจัดรูปแบบ</u> เป็นส่วนที่ปรับสีของแผนที่โดยปรับได้ 3 รูปแบบ คือ สีสด สีอ่อน และขาวดำ

ภาพที่ 53 การปรับแต่งภาพแผนที่ก่อนการบันทึกรูปภาพ

การปรับความละเอียดของภาพ

ในการปรับความละเอียดของภาพให้ผู้ใช้คลิกลงไปที่ **"ความละเอียด: ปัจจุบัน..."** ซึ่งคอมพิวเตอร์แต่ละตัวจะแสดงผลไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับคุณสมบัติ และการตั้งค่าของเครื่อง หลังจากที่ผู้ใช้คลิกลงไปแล้วจะมีแถวตัวเลขขึ้นมาให้ผู้ใช้เลือก ผู้ใช้สามารถเลือกได้ตามความต้องการใช้งาน โดยตัวเลขจะแสดงจำนวนของพิกเซล (แนวนอน x แนวตั้ง) ซึ่งตัวเลขที่มีจำนวนพิกเซลมากจะมีความละเอียดของภาพมาก (ภาพที่ 54)

คารบันทึกภาพ
 เมื่อผู้ใช้แก้ไขข้อมูล
 องค์ประกอบของแผนที่ต่าง ๆ
 เรียบร้อยแล้ว ให้กด "บันทึก
 ภาพ" จากนั้นจะมีหน้าต่าง
 บันทึกรูปภาพขึ้นมา ให้ผู้ใช้
 เลือกโฟลเดอร์ที่ต้องการ
 บันทึกรูปแผนที่ลงไป หลังจาก
 นั้นให้พิมพ์ชื่อของรูปภาพลงใน
 ช่อง "File name" และเลือก
 "Save as type" เป็นชนิดไฟล์
 JPEG "ภาพ JPEG (*.jpg)"

แล้วกด "Save" รูปภาพแผนที่ก็จะถูกบันทึก (ภาพที่ 55)

3.3.5 การนำเข้าข้อมูล .kml และ .kmz

ผู้ใช้สามารถเปิดไฟล์แผนที่ในชนิดไฟล์ที่เป็น .kml และ .kmz ที่ได้จาก การบันทึกผ่านแอปพลิเคชัน GPS Essentials หรือไฟล์ Google Earth จากแหล่งอื่นได้ โดยคลิกแถบเมนู "ไฟล์" แล้วเลือก "เปิด..." ต่อจากนั้นให้เลือกตำแหน่งที่เก็บไฟล์ไว้ และเลือกชื่อไฟล์ที่ผู้ใช้ต้องการเปิดใช้งาน หลังจากนั้นคลิก "Open" ไฟล์ที่ผู้ใช้ ได้เลือกก็จะไปปรากฏบนแผนที่ในโปรแกรม Google Earth Pro

ภาพที่ 56 การนำเข้าข้อมูลสกุล kml และ kmz ใน Google Earth Pro

3.3.6 การบันทึกไฟล์ (save)

หลังจากที่มีการนำเข้าข้อมูลสกุล .kml และ .kmz ใน Google Earth แล้ว ส่วนของไฟล์ที่ผู้ใช้นำเข้าไปจะถูกจัดให้อยู่ในส่วนของ **"สถานที่ชั่วคราว"** เมื่อผู้ใช้ ปิดคอมพิวเตอร์สถานที่ชั่วคราวต่าง ๆ ก็จะหายไป หากผู้ใช้ต้องการให้ข้อมูลที่นำเข้า มาปรากฏอยู่ในแผนที่ของผู้ใช้สามารถทำได้โดยการบันทึกสถานที่นั้น ๆ ซึ่งสามารถทำได้ โดยคลิกที่ไฟล์หรือโฟลเดอร์ที่ต้องการบันทึก ในที่นี้คลิกที่ **"bird map 06062561.kmz"** ต่อจากนั้นคลิกที่แถบเมนูแล้วเลือก **"ไฟล์"** เลือก **"บันทึก"** แล้วเลือก **"บันทึกสถานที่** เป็น..." เมื่อคลิกเข้าไปแล้วจะปรากฏหน้าต่างการบันทึกไฟล์ขึ้นมา ให้ผู้ใช้เลือกตำแหน่ง ที่จะจัดเก็บไฟล์ แล้วพิมพ์ชื่อไฟล์ เลือกสกุลไฟล์เป็น .kml หรือ .kmz แล้วคลิก **"Save"** ข้อมูลดังกล่าวก็จะถูกจัดเก็บยังตำแหน่งที่เราเลือกไว้สำหรับการเรียกใช้งาน ในครั้งต่อ ๆ ไป

นอกจากวิธีการบันทึกไฟล์ลงในคอมพิวเตอร์ข้างต้นแล้ว ยังมีวิธีที่สามารถ ทำได้คือ คลิกขวาไฟล์ที่ต้องการบันทึก แล้วเลือก **"บันทึกสถานที่เป็น..."** จะปรากฏ หน้าต่างขึ้น ให้ผู้ใช้เลือกสถานที่/โฟลเดอร์ในการจัดเก็บ เลือกสกุลไฟล์เป็น .kml หรือ .kmz แล้วคลิก **"Save"**

ภาพที่ 57 การบันทึกไฟล์ข้อมูลที่นำเข้ามาจากแหล่งอื่น

3.3.7 การนำพิกัดจากโปรแกรม Excel เข้าสู่โปรแกรม Google Earth Pro

การนำพิกัดจาก Excel เข้าสู่โปรแกรม Google Earth Pro ในที่นี้จะอธิบายถึง 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนแรก คือ วิธีการสร้างไฟล์ Excel ให้สามารถนำไปเปิดในโปรแกรม Google Earth Pro ได้ และขั้นตอนที่ 2 คือ การเปิดไฟล์ Excel ที่เราได้สร้างไว้ในโปรแกรม Google Earth Pro ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียด ดังนี้

1. การบันทึกไฟล์ Excel เพื่อนำมาเปิดใน Google Earth Pro

เมื่อผู้ใช้มีข้อมูลของต้นไม้และค่าของพิกัดต้นไม้แต่ละต้น ผู้ใช้สามารถ นำข้อมูลเหล่านี้ไปสร้างเป็นหมุดในโปรแกรม Google Earth โดยไม่ต้องสร้างหมุดใหม่ ทีละหมุด โดยส่วนที่จะแสดงให้เห็นต่อไปนี้เป็นส่วนของข้อมูลต้นไม้จำนวน 1,038 ต้น ซึ่งมีการกรอกข้อมูลลงในโปรแกรม Excel เป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยในแต่ละคอลัมน์ประกอบด้วย ชื่อต้นไม้ (Name) ระบบพิกัดยูทีเอ็ม (UTM coordinate systems) ได้แก่ Northing (N) และ Easting (E) ระบบพิกัดภูมิศาสตร์ (Geographic coordinate system) ได้แก่ ละติจูด (Latitude) และ ลองจิจูด (Longitude) ID ID2 Plot SubPlot SubPlot10X10 Tag และ CBH1-CBH2 รวมทั้งสิ้นจำนวน 13 คอลัมน์ (จากคอลัมน์ A – M) (ภาพที่ 58)

ระบบพิกัดในแผนที่มีหลายรูปแบบ ในที่นี้กล่าวถึง 2 รูปแบบ คือ

- ระบบพิกัดภูมิศาสตร์ (Geographic coordinate systems)
- ระบบพิกัดแบบยูทีเอ็ม (UTM coordinate systems)

โดยระบบพิกัดแบบยูทีเอ็มนั้นได้มาจากค่า N (Northing) และ E (Easting) ซึ่งสามารถแปลงมาเป็นค่าระบบพิกัดภูมิศาสตร์แบบ Latitude และ Longitude ได้ โดยอาศัยค่าโซน (UTM Grid zone) ในแต่ละกริดประกอบเข้าด้วยกัน ซึ่งขึ้นกับ ตำแหน่งของแผนที่ โดยประเทศไทยจะมีค่าโซนอยู่ที่ 47 และ 48

		พิก	โด UTM		พิกัดภูมิ	โศาสตร์	ข้อมูลรายละเอียดพิก			ดพิกัด				
4	A		B	C F	D	E	F	G	H	I SubPlot	J SubPlot10X10	K	CBHI	M CBH2
2	ตาย	_	2054601	688394	18.5734216	100.7852062	1	1	1	1.1	1.1	1	-	Corre
	เสี้ยวป่า		2054601.5	688396.5	18.57342589	100.7852299	2	2	1	1.1	1.1	2	34.2	
	มะอมหีน		2054602.5	688398	18.57343479	100.7852442	3	3	1	1.1	1.1	3	86.8	
	ประศูปา		2054602.5	688402	18.57343443	100.7852821	4	4	1	1.1	1.1	4	57.5	
	กุ๊ก		2054602.5	688403.5	18.57343429	100.7852963	5	5	1	1.1	1.1	5	2.5.	
	ประดู่ป่า		2054602.8	688406	18.57343678	100.78532	6	6	1	1.1	1.1	6	64.4	
	สัมกบ		2054602	688407.5	18.57342942	100.7853342	7	7	1	1.1	1.1	7	5.1	
	กว้าว		2054604	688407.5	18.57344748	100.7853344	8	8	1	1.1	1.1	8	26.3	
10	เกิดแดง		2054604.5	688408.5	18.57345191	100.7853439	9	9	1	1.1	1.1	9	9	
	กุ๊ก		2054606	688410	18.57346533	100.7853582	10	10	1	1.1	1.1	10	10	
12	เหมียด		2054604	688410.8	18.57344719	100.7853656	11	11	1	1.1	1.1	11	11	
	มะเคาะ		2054603	688410.8	18.57343815	100.7853655	12	12	1	1.1	1.1	12	81.7	
14	เปาเดือย		2054600.5	688412	18.57341546	100.7853767	13	13	1	1.1	1.1	13	149.5	
	กว้าว		2054603.5	688411	18.57344265	100.7853675	14	14	1	1.1	1.1	14	4.5	
	< >	ดาราง	พิกัดต้นไม้ cor	wert to LAD	Ð									

ภาพที่ 58 การจัดเตรียมข้อมูล Excel เพื่อนำมาเปิดใน Google Earth Pro

ในการนำข้อมูลจากโปรแกรม Excel เข้าไปสร้างเป็นหมุดในโปรแกรม Google Earth นั้น จำเป็นต้องใช้ข้อมูลระบบพิกัดภูมิศาสตร์ คือ Latitude และ Longitude หากไม่มีข้อมูล 2 ส่วนนี้จะไม่สามารถนำมาสร้างเป็นหมุดได้ ส่วนข้อมูลอื่น ๆ จะเป็นรายละเอียดให้กับหมุดนั้น ๆ

เมื่อผู้ใช้เตรียมข้อมูลใน Excel เรียบร้อยแล้วสามารถบันทึกไฟล์เพื่อไปเปิดใน โปรแกรม Google Earth Pro ได้โดยการคลิกที่ **"File"** แล้วเลือก **"Save As"** จากนั้นเลือกที่อยู่ของโฟลเดอร์ที่ต้องการบันทึกไฟล์ แล้วพิมพ์ชื่อไฟล์ที่ต้องการ แล้วเลือกชนิดของไฟล์ที่ต้องการบันทึกเป็น CSV UTF-8 **"Comma delimited** (***CSV**)" จากนั้นกด **"Save"** (ภาพที่ 59)

ภาพที่ 59 การเปิดไฟล์ข้อมูล Excel ที่บันทึกไว้ เพื่อนำมาเปิดใน Google Earth Pro

2. การเปิดไฟล์และการแก้ไขไฟล์ใน Google Earth

ผู้ใช้สามารถเปิดข้อมูลจากไฟล์ Excel เพื่อนำมาสร้างเป็นหมุดในโปรแกรม Google Earth Pro ได้ โดยมีขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

<u>ขั้นตอนที่ 1</u>: เริ่มเปิดไฟล์โดยเข้าโปรแกรม Google Earth Pro คลิกที่ **"ไฟล์"** บนแถบเมนู แล้วเลือก **"เปิด..."** หลังจากนั้นจะมีหน้าต่างการเปิดไฟล์ปรากฏขึ้นมา ให้ผู้ใช้เลือกชนิดของไฟล์ ซึ่งอยู่ข้างปุ่ม **"File name"** เป็น Generic Text **"*.text *.csv"** หลังจากนั้นจะมีไฟล์ขึ้นมาให้ผู้ใช้เลือกไฟล์ Excel ชนิดไฟล์ **"*.csv"** ที่ผู้ใช้ได้บันทึกเอาไว้ เสร็จแล้วกด **"Open"** (ภาพที่ 60)

<u>ขั้นตอนที่ 2</u>: เมื่อผู้ใช้เปิดไฟล์เรียบร้อยแล้ว จะมีหน้าต่าง **"ตัวช่วยนำข้อมูล"** ปรากฏขึ้นมา ซึ่งเป็นขั้นตอนในการ **"ระบุตัวคั่น"** ของข้อมูลใน Excel เพื่อนำมา เปิดใน Google Earth Pro เป็นขั้นตอนที่ทำให้ผู้ใช้สามารถระบุตัวคั่นฟิลด์ในแต่ละ คอลัมน์ของข้อมูลในโปรแกรม Excel ที่ผู้ใช้ได้กรอกไว้ โดยมีขั้นตอนในการตั้งค่า ต่าง ๆ ดังนี้

- "ชนิดของฟิลด์" ให้ผู้ใช้เลือกเป็นแบบ "จำกัดข้อความ"
- "คั่น" ให้ผู้ใช้เลือกเป็นแบบ "จุลภาค"

"การเข้ารหัสข้อความ" ให้ผู้ใช้เลือกในส่วนของการเข้ารหัส
 ที่สนับสนุนเป็น "UTF-8" จากนั้นคลิก "ถัดไป >"

ทั้งนี้ผู้ใช้สามารถดูหน้าตัวอย่างของข้อมูลที่ได้กรอกไว้ในโปรแกรม Excel ได้จากด้านล่างของหน้าต่าง **"ตัวช่วยนำข้อมูล"** ได้เลย ซึ่งช่วยให้สะดวกต่อ การทำงานโดยผู้ใช้ไม่ต้องเปิดไฟล์ไปมา (ภาพที่ 61)

ภาพที่ 60 การเปิดไฟล์ข้อมูล Excel เพื่อเริ่มต้นการตั้งค่าในการทำแผนที่

ภาพที่ 61 การตั้งค่าตัวช่วยนำข้อมูล ในส่วนของการระบุตัวคั่น

ขั้นตอนที่ 3 : หลังจากที่ผู้ใช้คลิก "ถัดไป >" ในส่วนของหน้าต่าง "ตัวช่วย นำข้อมูล" ก่อนหน้านั้นแล้ว จะเข้าสู่ขั้นตอนการ "เลือกฟิลด์ละติจูด/ลองจิจูด" โดยใน "ช่องละติจูด" ให้ผู้ใช้เลือกเป็น "Latitude" เพื่อนำข้อมูลพิกัดในคอลัมน์ Latitude มาใช้เป็นค่าละติจูด และใน "ฟิลด์ลองจิจูด" ให้ผู้ใช้เลือกเป็น "Longitude" เพื่อนำข้อมูลพิกัดในคอลัมน์ Longitude มาใช้เป็นค่าลองจิจูด จากนั้นคลิก "ถัดไป >"

1.52	งกฟิลด์ละติจูด ชุดข้อมูลนี้ไม่ร่	i / ຄວາຈິຈຸດ ມີນ້ວນູຄຄະສິຈຸດ/ຄວາ	1. 15	งื่อกช่องล	ะติจูดเป็	ม "Latit	ude"	]
ale.	งละคิจุด La	titude 💌	J					_
-			K 2 18	จกฟิลด์ลง	າງຜູ້ອອງຢູ	u "Long	titudo"	
fia	ศ์ตองดิจูด Lo	ngitude 👻	) 2. เลื	อกฟิลด์ลร	องติจูดเป็	ដ "Long	titude"	
พิล	ค์ตองดิจูด Lo หน้าด้วอย่างขอ Name	ngitude 👻 งข้อมูลในชุดข้อมูล N	2. เลื ของคุณ E	อกฟิลด์ลร Latitude	องติจูดเป็ Longitude	ม"Long ∞	titude"	
รือ พืด	ค์สองติจูด Lo หน้าด้วอย่างขอ Name คาย	ngitude 👻 ອນ້ວນູລໃນນຸອນ້ວນູລ N 2054601	2. เลื ของคุณ 688394	อกฟิลด์ลร Latitude 18.5734216	ບຈື່ອງດເປັ Longitude 100.7852062	ม "Long เก	titude"	

ภาพที่ 62 การตั้งค่าตัวช่วยนำข้อมูล ในส่วนของการเลือกฟิลด์ละติจูด/ลองจิจูด

<u>ขั้นตอนที่ 4</u> : เป็นขั้นตอนของการ **"ระบุชนิดของข้อมูล (ตัวเลือก)"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ **"ตัวช่วยนำข้อมูล"** ส่วนนี้ผู้ใช้สามาถเลือกได้ว่าจะปรับแต่ง หรือไม่ปรับแต่งชนิดของข้อมูลก็ได้ โดยมีหลักในการปรับแต่งข้อมูล ดังนี้

- ข้อมูลเป็น **"ข้อความ"** ให้เลือกเป็น **"สตริง"**
- ข้อมูลเป็น "จำนวนเต็ม" ให้เลือกเป็น "จำนวนเต็ม"
- ข้อมูลเป็น "ตัวเลขทศนิยม" ให้เลือกเป็น "จุดทศนิยม"

เมื่อปรับแต่งข้อมูลเสร็จแล้วให้กด **"เสร็จสิ้น"** หลังจากนั้นจะมีหน้าต่าง **"Google Earth"** ขึ้นมา เป็นการถามว่า **"คุณต้องการใช้แม่แบบลักษณะ** กับฟีเจอร์ที่นำเข้าหรือไม่" ให้ผู้ใช้เลือก **"ใช่"** จากนั้นจะมีหน้าต่าง **"ตัวเลือก** แม่แบบลักษณะ" ขึ้นมา ให้ผู้ใช้เลือก **"สร้างแม่แบบใหม่"** แล้วกด **"ตกลง"** (ภาพที่ 63)

) Antoine Mayo	1. เลือกปรับแต่ง	3. คลิกเมื่อต้องการใช้เป็น จ. แม่แบบกับฟีเจอร์ที่นำเข้า 🗙
รามรายแรงครั้งและ (ส่วงมือก) ขึ้นของนั้งมันไปพ่อแสามารถระบุปร้องของ สาร์เป็นขึ้นเมืองที่หน้าสาร์อาบไปทำได้ Longitude D	และกรณ์แล้วรุษที่และกระ เหตุสุนิต เหตุสนิน เหตุสนิน เหตุสนิน	คุณต่องการ บนตกษณะกบพระอร่ที่น่าเข่าหรือไม่ ไข่
102	Transla *	
Plot	tunulu •	A CONTRACT OF SAME WARMAN CONTRACTOR
SubPlot	จะเหลือม *	🗇 ส่วนสือกแม่แบบสักษณะ ? 🗙
SubPlot10X10	• •	
Tag	kumdu v	
CBH1	จังหวามสือ 👻	4. 6% 216 W21% 3 N
CBHQ	yenetcu *	Part Internet
CIHO	yerrefitar 👻	แทนกามเลาและเด
CBH4	งองหรีเณ	ตารางพิทัตต์นไม่ convert to
CBIS Anni Shadi yesani Name anta dendh 20	ลิกเมื่อตั้งค่าต่าง ๆ เรียบร้อยแล้ว	รางสังสุรรรม อากุษรรม (100 100 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10

ภาพที่ 63 การตั้งค่าตัวช่วยนำข้อมูล ในส่วนของการระบุชนิดข้อมูล

			"ชื่อ"		
11403 <u>6</u>	No field Name - N E	2. เรื	งื่อกฟิลด์ตั้ง	ชื่อเป็น "N	ame"
Nar	Lactude	E	Latitude	Longitude	
คาย	D	688394	18.5734	100.785	1
เสี่ยวมำ	102	688396	18.5734	100.785	2
มระมหิน	Plot	688398	18.5734	100.785	3
ประสูปา	SubPlot	688402	18.5734	100.785	4
ňn	Tag	688404	18.5734	100.785	5
< CBH1					
	CBH2			gnas	gnđn
\mathbf{A}	CBH4	7.0	ลิอเพื่ออน	2 dia	19
	อนสดงดี: Nor คาย ส์ขวรป่า แขยณาคิน ประชุญา รู้ค	Name N E Lastude Nar Longitude ntr 30 Árstán SubPlot S	Name 2.12 N	เอกะ 2. เสือกฟิลด์ตั้ง N และเหลือ Not Longitude Not Longitude Not E Not Longitude Not E Not E Not E SubFlot 668394 SubFlot 668398 SubFlot 668402 SubFlot 668404 CBH1 CBH2 CBH3 CBH4	โลกาส 2. เสือกฟิลก์ตั้งชื่อเป็น "N N

ภาพที่ 64 การตั้งค่าแม่แบบลักษณะ ในส่วนของ การเลือกฟิลด์ตั้งชื่อหมุด

ขั้นตอนที่ 5 : ขั้นตอน "การตั้งค่าแม่แบบลักษณะ" ในส่วนของ "ชื่อ" ให้ผู้ใช้เลือก "ฟิลด์ตั้งชื่อ" ในชุดข้อมูล ตัวอย่างนี้เลือกคอลัมน์ "Name" (ในกระบวนการ ตั้ง ค่าผู้ ใช้ สามารถเห็น ตัวอย่างตารางที่ได้สร้างไว้ จากส่วนของด้านล่างของ หน้าต่าง) ในการเลือกนี้ผู้ใช้ สามารถเลือกให้สอดคล้อง กับข้อมูลที่ผู้ใช้ต้องการนำมา เป็นชื่อของหมุด ซึ่งจะปรากฏ บนแผนที่ต่อไป (ภาพที่ 64)

<u>ขั้นตอนที่ 6</u>: ขั้นตอน "การตั้งค่าแม่แบบลักษณะ" ในส่วนของ "สี" เป็นขั้นตอนของการเลือกสีให้กับหมุดที่ผู้ใช้ต้องการให้แสดงบนแผนที่ โดยเริ่มจาก ให้ผู้ใช้คลิกไปที่แท็บ "สี" หากผู้ใช้ต้องการใช้สีเดียวกันทุกชื่อในชุดข้อมูลให้เลือก "ใช้สีเดียว" แต่หากต้องการเลือกสีตามชนิดของข้อมูลในคอลัมน์ใด ๆ ให้เลือก "ตั้งค่าสีจากฟิลด์" ในที่นี้เลือก "ตั้งค่าสีจากฟิลด์" ในส่วนของ "ฟิลด์เลือกสี" ให้เลือกคอลัมน์ที่ต้องการกำหนดสี ในที่นี้เลือก "Name" เพื่อให้สีของหมุดแตกต่างกัน ตามชื่อของข้อมูล จากนั้นทำการเลือก "สีเริ่มต้นของแผงสี" และ "สีสิ้นสุด" โดยผู้ใช้สามารถคลิกเข้าไปเลือกสีได้ตามต้องการ เสร็จแล้วกด "ตกลง" (ภาพที่ 65)

ราประเพณฑาส								Â	Image: Strategy 4. เลือกสีเริ่มต้นของ 1 1000000000000000000000000000000000000							
1.12	summe เลือกเป็น "Name"						ดารางและเสียงต่างนี้มีพิเจอร์สับอย่างแรกใหญ่อร่อมูล									
81512	une else	SubPlot10X10_		174					Rame	2054500		E Latitude	Longitude			
100	Nam	rag		E	Latitude	Longitude		Ê	- freedo	2.0000		10.5734	100.705			
1		CEHO		688394	18.5734	100.785	1	1 É		2.0546	688,799	28.3734	100 785			
2	สี่ยวปา	CBHO	L	688396	18.5734	100.785	2		- hardely	2.0546	5 .	ถึกเพื่อ]	100.785			
3 -	ecorte	CEH4		688398	18.5734	100.785	3		1999 (U)	2.0546	5. 116	116742	100.785	•		
4 1	กระสุปา	CBH5		688402	18.5734	100.785	4	2	m	2.0546	00 688404	8.	100.785	2 .		
5 0	'n	CBH6	1	688404	18.5734	100.785	5				จบกา	รตงคา	(BURN)	gnutin		

ภาพที่ 65 การตั้งค่าแม่แบบลักษณะ ในส่วนของการเลือกสีหมุด
<u>ขั้นตอนที่ 7</u>: เป็นขั้นตอนของ การเลือกไอคอนที่ใช้แทนหมุด โดยผู้ใช้ สามารถเลือกลักษณะของไอคอนได้ โดยเลือกที่แท็บ **"ไอคอน"** ซึ่งมีตัวเลือกให้ ผู้ใช้ได้เลือก 2 แบบ คือ

- "ใช้ไอคอนเดียวกันสำหรับทุกฟิลด์"
เป็นแบบที่ผู้ใช้ต้องการใช้ไอคอน
เดียวกันทุกหมุด เป็นการเลือกใช้
ไอคอนเดียวกันสำหรับทุกฟีเจอร์

 "ตั้งค่าไอคอนจากฟิลด์" เป็นแบบที่ ผู้ใช้สามารถเลือกไอคอนตามชนิดของ ข้อมูลในคอลัมน์ใด ๆ ก็ได้ เมื่อผู้ใช้ คลิกเลือกแบบนี้แล้ว จะปรากฏ "ฟิลด์เลือกไอคอน" ขึ้นมา ให้ผู้ใช้ เลือกคอลัมน์ที่ต้องการ

ในตัวอย่างที่แสดงให้เห็นนี้เลือกใช้ แบบ "ตั้งค่าไอคอนจากฟิลด์" และส่วนของ "ฟิลด์เลือกไอคอน"

เลือกเป็นคอมลัมน์ของ "Name" จากนั้นจะมีส่วน ของ "ตัวเลือกการทำงาน เป็นกลุ่ม" ปรากฏขึ้นมา ผู้ใช้ สามารถเลือกปรับแต่ง ไอคอนต่าง ๆ ได้ตามความ ต้องการ และเมื่อปรับแต่ง เรียบร้อยแล้วให้คลิก "ตกลง" จากนั้นจะมีหน้าต่าง

145

1. คลิกเพื่อตั้งค่าไอคอน

2. เลือกเพื่อตั้งค่า

ไอคอนจากฟิลด์

3. ฟิลด์เลือกไอคอน เลือกเป็น "Name"

18.5734

 เลือกลักษณะไอคอน ให้กับข้อมูลแต่ละชนิด

100 785

gnaa

a tonos erale

CBH

a tonos nomos

ภาพที่ 66 การตั้งค่าแม่แบบลักษณะ ในส่วนของการ เลือกรูปแบบไอคอน

8. คลิกเพื่อบันทึก

"บันทึกแม่แบบ" ปรากฏขึ้นมา ให้ผู้ใช้ได้ทำการบันทึกแม่แบบลักษณะที่ได้ตั้งค่าไว้ โดยให้พิมพ์ชื่อไฟล์ที่ต้องการตั้งตรงช่อง "File name" และตรวจสอบให้แน่ใจว่า ชนิดไฟล์เป็นแบบ "Google Earth style templates (*.kst)" เสร็จแล้วกด "Save" เพื่อทำการบันทึก (ภาพที่ 66)

A Hide Folder

ave as type: Google Earth style templates (".kst)

<u>ขั้นตอนที่ 8</u>: เป็นขั้นตอนการปรับแก้คุณลักษณะต่าง ๆ ของไอคอน เมื่อผู้ใช้ทำตามขั้นตอนต่าง ๆ เสร็จเรียบร้อยแล้ว ในโปรแกรม Google Earth Pro จะแสดงไอคอนทั้งหมดจำนวน 1,038 หมุด พร้อมลักษณะที่ผู้ใช้ได้ตั้งค่าในแม่แบบ ลักษณะเอาไว้ เมื่อผู้ใช้คลิกที่ไอคอนใด ๆ จะมีข้อมูลของไอคอนตามคอลัมน์ จากโปรแกรม Excel ที่ผู้ใช้ได้กรอกข้อมูลไว้ โดยไอคอนต่าง ๆ จะอยู่ในส่วนของ **"สถานที่ชั่วคราว"**

" เช่นเดียวกัน เมื่อแก้ไขเสร็จแล้วก็กด "**ตกลง**"

ภาพที่ 67 การตั้งค่าแม่แบบ ลักษณะ ในส่วนของการเลือกสีหมุด

ชิงชัย วิริยะบัญชา. 2563. คู่มือการวางแปลงตัวอย่างถาวรและการเก็บ ข้อมูลภาคสนาม. กลุ่มงานวิจัยระบบนิเวศป่าไม้และสิ่งแวดล้อม, สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช. กรุงเทพฯ: กรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

พงษ์ชัย ดำรงโรจน์วัฒนา และคณะ. 2562 ป่าชุมชนไหล่น่าน และเกมเพื่อ การเรียนรู้ป่าชุมชน. กรุงเทพฯ: แอคทีฟ พริ้นท์ จำกัด. 166 หน้า. (https://anyflip.com/tqmmg/dque/)

https://www.global5thailand.com/thai/gps.htm

https://www.gpsessentials.com

https://www.google.co.th/intl/th/earth/download/gep/agree.html

สรุปขั้นตอนการใช้งานแอปพลิเคชัน GPS Essentials

• ใบกิจกรรมการฝึกใช้แอปพลิเคชัน GPS Essentials

ให้นักเรียนทำกิจกรรม / ตอบคำถามต่อไปนี้

- 1. พิกัดภูมิศาสตร์ หรือตำแหน่งที่นักเรียนเริ่มต้นทำกิจกรรม คือ
- N.....มครามเกิด E มีความคลาดเคลื่อน เมตร จากเครื่อง gps
- ฝึกทำการบันทึกจุดเริ่มต้นโดยใช้คำสั่ง "Waypoints" (ไอคอนรูปหมุด) ทำการเพิ่มจุด ตั้งชื่อว่า "จุดเริ่มต้น"
- 3. ฝึกบันทึกเส้นทาง (Track) โดยใช้คำสั่ง "Tracks" (ไอคอนรูปรอยเท้า) เริ่มบันทึกตั้งแต่จุดเริ่มต้น (สังเกต มุมบนช้ายของโทรศัพท์มีเครื่องหมายรอยเท้าเล็ก ๆ ปรากฏอยู่) จากนั้นให้นักเรียนเดินไปสุดขอบตึก ด้านตรงข้าม ลองซูม ดูแผนที่เส้นทางที่เราเดิน [หรือถ้ามีสัญญาณ Internet ลองเพิ่มแผนที่จาก Google map โดยกดบริเวณขีดสามขีดแนวนอนที่มุมบนช้าย แล้วเลือก "Google Maps"] ทำการบันทึกข้อมูลระยะทางที่นักเรียนเดิน ไปยังอีกด้านของตึกลงในตาราง

	y dea a	d o v , v e v
	ขอมูลเมอเดนถงขอบตก	เมอเดนกลบ (หลงเสรจขอ 4)
เวลาเริ่มบันทึกเส้นทาง (Start time)	u.	
เวลาสิ้นสุดบันทึกเส้นทาง (End time)	u.	
เวลาที่ใช้ (Duration)	วินาที	วินาที
ระยะทาง (Length)	เมตร	เมตร
ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง (รทก.)	เมตร รทก.	เมตร รทก.
(Altitude)		
ความเร็วสูงสุด (Top speed)	กม./ชม.	กม./ชม.
ความเร็วเฉลี่ย (Average speed)	กม./ชม.	กม./ชม.

 เดินย้อนกลับ ฝึกทำการ <u>บันทึกพิกัดต้นไม้ จำนวน 5 ต้น</u>โดยเ<u>ลือกสัญลักษณ์ที่ต่างกัน</u> และตั้งชื่อ โดยกด เครื่องหมาย + มุมล่างขวา เพื่อเพิ่ม "Waypoints" <u>เมื่อบันทึก เสร็จ 1 ต้น ให้ทำการถ่ายรูป</u>โดยกดปุ่ม กล้องถ่ายรูป () แล้ว <u>ฝึกตั้งค่าขนาดรูป</u>ให้ลดลงเหลือประมาณ 5MP – 8MP เพื่อไม่ให้รูปใหญ่เกินไป (โดยกดไอคอนรูปสี่เหลี่ยมซ้อนกัน แล้วเลื่อนเพื่อตั้งค่า) หลังจากนั้นทำการบันทึกข้อมูลลงในตาราง

ด้นที่	สัญลักษณ์ที่ใช้แทนต้นไม้	ชื่อ waypoint ของต้นไม้ที่ตั้งไว้ใน app	รูปถ่าย (ทำเครื่องหมาย / เมื่อถ่ายแล้ว)
1			
2			
3			
4			
5			

เมื่อบันทึกเสร็จ เดินกลับไปยังจุดเริ่มต้น ทำการกรอกข้อมูลในตารางข้อ 3 ให้สมบูรณ์

บรรยากาศการ อบรมการใช้งาน **GPS** Essentials และ Google Earth Pro ให้กับเยาวชน ในโรงเรียนต่าง ๆ <u>ในจังหวัดน่าน</u>

	•••••••••••••••••••••••••••••••••••••••

